ORAS
Lietus arba sniegas, šalčiau.
Saulė teka 6:43, leidžiasi 5:27.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLII | Kaina 5c | Chicago 8, Ill. Pirmadienis, Vasario-February 21 d., 1955 m. | Price 5c | 43

Midwest Inter. Gr. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

KINIJOS KOMUNISTAI TELKIA ORO PAJEGAS

J. PALECKIS GRUMOJO MASKVOJE PABĒGĒLIAMS IR JA VALSTYBĒMS

Įsteigę Lietuvos užsienio ir karo ministerijas

Reutlingen, Vokietija. — Iš Vilniaus radijo perduota, kad vasario mėn. 9 d. bendrame Sovietų Sąjungos Tarybos ir Tautybių Tarybos posėdyje Maskvoje kalbėjo atstovas Justas Paleckis. Jo kalba buvo nukreipta prieš lietuvių politinę akciją laisvajame pasaulyje.

Jis kaltino, kad pirmon eilėn JAV vyriausybė remia lietuvių pastangas išsilaisvinti. Sovietam įprastu būdu jis reiškė didžiausią pasipiktinimą dėl "užkietėjusių lietuvių tautos priešų, pabėgusių su hitlerinėmis gaujomis", veiklos.

Pasidalinant rolėmis, tame posėdyje kalbėjo latvių atstovas Lacis, tęsdamas toliau JA V-bių kaltinimus. Lacis ypatingai piktinosi, kad JAV prezidentas yra priėmęs Pabaltijo valstybių diplomatinius atstovus, kuriuos J. A. V. pripažįsta pilnateisiais Lietuvos, Latvijos ir Estijos valstybių diplomatais. Pakeltu balsu Lacis šaukė, kad šie diplomatai Pabaltijo respublikoms neatstovauja. Jis lygino, kad mūsų įgalioti ministeriai turi tiek teisių atstovauti Pabaltijo tautoms, kiek Chicagos gengsteriai Amerikos tautai.

Atkuria "užsienio ministerius"

Sovietų agentūra Tass paskelbė, kad Aukščiausioji Taryba yra nutarusi suteikti kiekvienai Sovietų Sąjungos respublikai teisę turėti savo užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministerijas. Pranešimuose atžymėta, kad Armenijos sovietinė respublika pirmoji pasinaudojo šiomis teisėmis. Kada Maskvoje buvo susirinkusi Sovietų ir satelitų konferencija prieš Paryžiaus sutarčių ratifikavimą protestuoti, buvo minima, kad toje konferencijoje dalyvavęs ir Lietuvos TSR užsienio reikalų ministeris. Kada ta ministerija atsirado, tikrų žinių nėra. Reikia manyti, kad pereitų metų gale arba šių metų pradžioje.

(Sovietinės Lietuvos "užsienio reikalų ministerija" nėra visiškai nauja įstaiga komunistų propagandoj. Naujas yra tik "ministeris". Anksčiau juo buvo koks tai Ratomskis. — Red.)

Chruščiovas — Lietuvos "atstovas"

Vilniaus radijo sausio 20 d. pranešimu, Simno rinkimų apylinkėje kandidatais buvo pasiūlyti Chruščiovas ir Ignas Gaška, LTSR užsienio reikalų ministras. "Sovietskaja Litva" 1955 metų sausio 25 d. patvirtino, kad Simno kandidatu yra Ignas Jonovič Gaška, LTSR užsienio reikalų ministeris.

Ar yra įsteigta krašto apsaugos ministerija, ir ar paskirtas kas nors ministeriu, žinių nėra.

Užgrobimų tyrinėjimų atgarsiai

Šiandieną būtų sunku pasakyti, kokius tikslus Maskva turi, vėl iš naujo išvesdama į sceną Lietuvos ir kitų sovietinių respublikų užsienio reikalų ministerius. Galima spėti, kad Sovietams labai nemalonu, kad Pabaltijo agresijos reikalas vis dažniau ir dažniau minimas. Gal būt, Sovietai nori turėti tariamus užsienio reikalų ministerius, kurie išeitų Sovietų tezės ginti ir patiems rusams netektų neapginamiems reikalams atstovauti.

Yra duomenų, kad Pabaltijo valstybių agresijos kėlimas labai nemalonus ir pavojingas pačioje Sovietų Sąjungoje. Prieš sovietines tautas įvykdytoji agresija negali būti sėkmingai tęsiama. Sovietuose šis reikalas yra labai nepopuliarus, visur apeinamas tylomis ir laikomas, kaip viena iš juodžiausių dėmių, kuri sunkiai krinta ant moralinio Sovietų prestižo.

Esamomis sovietinės okupacijos sąlygomis, bet kurių ministerijų steigimas ar tariamų vyriausybių buvimas yra tik propagandinės reikšmės. Jokios realios vertės Lietuvos TSR vyriausybė neturi. Atskiros krašto apsaugos ministerijos įsteigimas, gal būt, Sovietams reikalingas pridengti kai kurioms drastiškoms priemonėms, kurios ryšium su nauja ginklavimosi politika gali būti reikalingos. (E,)

Dulles Tailande

Pirmadienį SEATO konferencija

BANGKOKAS, Tailandas. — Sekmadienio vakarą atskrido JV valstybės sekretorius John Foster Dulles.

Pakeliui jis buvo sustojęs Maniloj, Filipinuose. Ten jis turėjo progos išsikalbėti su Filipinų vyriausybės nariais ir JAV vyriausiais vadais Pacifiko erdvėj.

Pirmadienį Bangkoke, Tailande, prasideda Pietryčių Azijos Gynybos Organizacijos (SEATO) konferencija. Šiam Azijos gynybos paktui priklauso: JAV, Anglija, Prancūzija, Australija, N. Zelandija, Tailandas, Pakistanas ir Filipinai.

Norkus pralaimėjo prieš E. Charles

NEW YORKAS. — Penktadienio vakarą Charley Norkus turėjo sunkias bokso rungtynes su buvusiu čempionu Ezzard Charles.

Ezzard Charles, 33 metų, pralaimėjęs prieš Rocky Marciano, nukrito į trečią — ketvirtą vietą. Charley Norkus, 26 metų, kurį savinasi du miestai, Jersey City, N. J. ir Port Washington, N. Y., yra vienas tarp 10 geriausių Amerikos sunkaus svorio boksininkų.

Rungtynės buvo numatytos iš 10 rundų. Devinto rundo pradžioj Ezzard Charles parmušė Norkų ant žemės. Šis, beje, pakilo, bet nebestojo į kovą, teisėjui atskaičius 8 sekundes.

Rungtynės vyko Madison Sq. Garden prie 5,000 žiūrovų. Ezzardui Charles tekėjo kraujas iš akies, pramuštos ketvirtame runde. Penktame runde pasirodė kraujas ir iš Norkaus nosies.

Prieš tai Norkus nugalėjo Cesar Brion, Charles Powell ir Roland La Starza ir pasidarė devintuoju sunkaus svorio boksininku, skaitant nuo Rocky Marciano, dabartinio čempiono.

Debesuota, dieną 28 laipsniai, naktį 20. Saulė teka 6:40, leidžiasi 5:30.

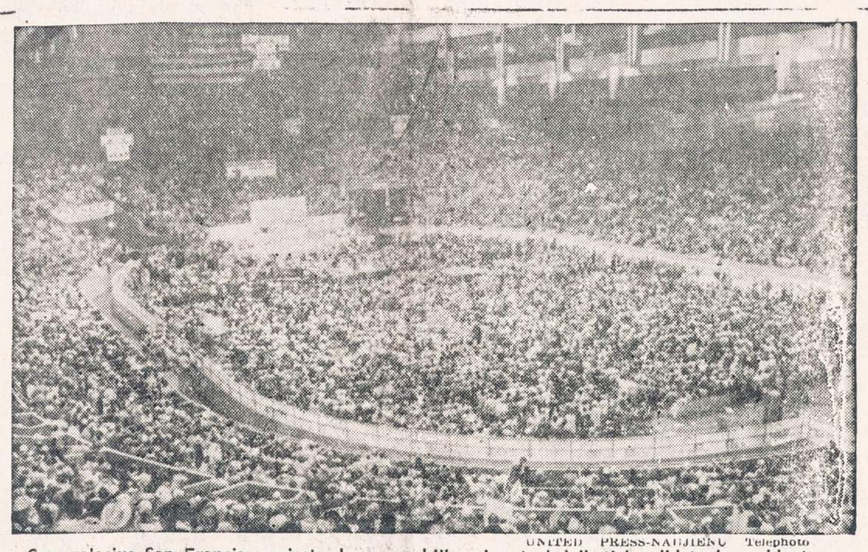

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Cow palocius San Francisco mieste, kur respublikonai nutarė laikyti kandidato į prezidentus nominavimo konvenciją 1956 m. ši nuotrauka buvo nuimta 1952 m. spalio 8 d., kai minėtame palociuje kalbėjo prezidentas Eisenhower. Tada susirinko 17,000 žmonių Eisenhowerio kalbos pasiklausyti.

RAUDONOJI ARMIJA ESANTI TIK KOMUNISTŲ PARTIJOS ĮRANKIS

Sovietinė sistema pagrįsta vieno žmogaus diktatūra, aiškina Stanislaw Mikolajczyk

WASHINGTONAS, D. C. — Tarptautinės ūkininkų unijos tremty (vadinamo žaliojo internacionalo) pirmininkas Stanislaw Mikolajczyk išdėstė savo pažiūras apie Kremliaus vyriausybės pasikeitimus.

Mikolaiczyk sako: "Paskutiniai įvykiai Maskvoj aiškiai rodo, kad vidaus kova dėl valdžios nėra pasibaigusi. Net ir komunistų, kaip totalinei, sistemai, reikalinga vieno žmogaus diktatūra. Ta kryptim padarytas didelis žingsnis, sutvirtinant Chruščiovo diktatūrą. Bulganino paskyrimu norima pagąsdinti JAV, joms primetant naujo pasaulinio karo kurstymą, siekiant suardyti JAV ir jų sąjungininkų draugystę; likviduoti Formozos bei kitų laisvųjų Azijos tautų gynybos planus ir sutrukdyti Vokietijos apginklavimą.

Dviveidiška politika

Iš kitos pusės, rašo toliau Mikolajczyk, tokie kariškiai, kaip Žukovas ir Konevas, vaidina "taikaus sugyvenimo" rolę. Armija Sovietų Sąjungoj yra tik komunistų partijos jėgos įrankis. Jos įtaką jau spėta atsverti naujais saugumo policijos patvarkymais, vis daugiau ir daugiau partijai paimant armijos valdžią į savo rankas. Saugumo policijos daliniai laiko savo priespaudoj visus gyventojus.

Kaltas Chruščiovas

Malenkovas prisipažino, kad jis, būdamas ministeriu pirmininku, nesugebėjo tvarkyti kolektyvinės žemės ūkio sistemos. Tikrenybėj jis prisipažino prie tų klaidų, kurias ankstyvesniais metais padarė Chruščiovas, savo žiauria kolektyvizacine programa Sovietų Sąjungoj, ypač Ukrainoj, pradėjęs kurti taip vadinamus agrogradus (žemės ūkio miestus), jungdamas mažesnius kolchozus į didesnius, "kultyvuodamas" nepaliestas Sibiro žemes ir t. t. Vėliau jis vėl buvo persimetęs nuo sunkiosios pramonės programos į "naują kursą", žadant daugiau prekių žmonėms.

Patrankos vietoj sviesto

Grįžimas prie sunkiosios pramonės politikos rodo sovietų valdovų nusistatymą didinti karinę gamybą, nepaisant žmonių skurdo. Bet ne kas kita, o tik žemės ūkio nepasisekimai sulėtino karo pramonės tempą ir gamybą, ir tuo pasaulis išvengė naujo visuotinio karo, tvirtina Mikolajczyk.

Grįžus prie sunkiosios pramonės, sovietai neišspręs savo žemės ūkio bėdų. Jos ir kaimiečių pasipriešinimas yra didesni už komunistų terorą. Tai ves prie dar didesnio kaimiečių terorizavimo, o šis savo ruožtu — prie dar didesnio pasipriešinimo komunistų valdžiai.

Šitoks stovis Sovietų Sąjungoj kelia žaliajam internacionalui naujų uždavinių ir įsipareigojimų kovoj su komunizmu, baigia Mikolajczyk.

Prašė anglosaksus sunaikint Dresdeną

Dabar komunistai bado pirštais

WASHINGTONAS, D. C. — JAV aviacijos atstovai sako, kad Stalinas su savo patarėjais prašė Jaltos konferencijoj JAV ir Angliją, kad jų aviacija subombarduotų Dresdeną, nes jis buvęs svarbus tranportų centras.

1945 m. vasario 13-14 d. pirma 800 anglų bombonešių ir paskui 311 Amerikos pavertė visą karo laiką nebombarduotą Dresdeną į griūvėsius. Vokiečiai ir karo pabėgėliai buvo įsitikinę, kad Dresdenas nebombarduojamas dėl savo menkos strateginės reikšmės ir dėl didelių kultūrinių vertybių, kaip meno galerijos ir istorinių pastatų. Paskutiniais karo mėnesiais Dresdene knibždėte knibždėjo bėglių iš Vidurinės ir Rytinės Europos. Tarp 35,000 žuvusių nuo bombardavimo buvo nemaža ir lietuvių pabėgėlių.

Minint 10 metų sukaktį nuo baisiojo puolimo prieš Dresdeną Rytinėj Vokietijoj ir kitose komunistų valdomose šalyse buvo paskleista piktos propagandos prieš anglosaksų "teroro veiksmus".

Per sovietų radiją buvo pasakyta: "35,000 žuvusių žmonių kelia kaltinimą Anglijos, Amerikos aukščiausiesiems karo vadams, kurie pasiuntė lėktuvus masiniam žudymui ir Dresdeno sunaikinimui. Kam buvo reikalingi tie nusikaltimai? Kodėl taip be pasigailėjimo buvo bombarduojami Dresdeno, Hamburgo, Berlyno, Liubeko ir kiti vokiečių miestai?" ciniškai klausia sovietų radijas.

JAV galvoja šelpti sovietus kviečiais

Nežinia, ar jie dovaną priimtų

WASHINGTONAS, D. C. — Žemės ūkio sekretorius Benson patvirtino, kad jis kalbėjosi su prezidentu Eisenhoweriu apie Amerikos kviečių dovanojimą Sovietų Sąjungai.

Dalykas pavestas studijuoti Nelsonui Rockefelleriui, Baltųjų rūmų patarėjui. Jungtinių Valstybių vyriausybės sluoksniuose aiškinama, kad šitokia politika, "kas tau meta akmeniu, mesk jam duona" turėtų didelės propagandinės reikšmės.

Bet nėra aišku, ar Kremliaus vyriausybė, priimdama Amerikos kviečių dovanai, duos progos pasirodyti Amerikai tokia didele geradare. Galvojama ir taip, kad pats prezidentas Eisenhoweris turėtų kreiptis su šiuo dovanų pasiūlymu į naująjį premierą Bulganiną.

Kokio didumo toji kviečių dovana būtų, vyriausybės atstovai nesako.

Tardo dvasiškį nužudymo byloj

Detektorius rodo, kad jis meluoja, sako policija

HOUSTON, Tex. — Policija 2 dienas tardė baptistų kunigą Jesse Bolin, 39 metų, įtariamą priklausius Mrs. Quarles žudikams.

Mrs. Quarles, 50 m., buvo rasta trečiadienį nužudyta savo name. Jos vyras, taipgi baptistų kunigas ir Bolino draugas, mirė 1953 m.

Pol. kapitonas Murray sako, kad kun. Bolin nesako tiesos, kaip kad parodė melo sekimo detektorius ir kad jis bus tardomas toliau. Nužudytosios moters testamente rasta užrašytas $5,000 gyvybės draudimas kaip tik kun. Bolinui.

Norėdamas įrodyti savo alibi, Bolin pasakojo policijai, kad jis nužudymo naktį buvo pas savo draugę Mrs. Tressie Bandy.

Jis pats yra vedęs ir turi du sūnus. Per tardymą paaiškėjo, kad šis pabtistų dvasiškis vertėsi ir automobilių prekyba, bet ji jam davusi $80,000 nuostolių.

— **Ben Gurion,** pasitraukęs į dykumos oazę ūkininkauti pirmasis Izraelio premieras, vyriausybės kviečiamas, grįžta, panašiai kaip Cincinatas, atgal į vyriausybę krašto apsaugos ministerio pareigoms.

RUOŠIASI DIDESNIEMS MŪŠIAMS PRIEŠ NACIONALISTUS DĖL SALŲ

Formozoj skelbiama platesnė mobilizacija

TAIPEH, Formoza. — Nacionalistams pasitraukus iš Tachen salų, karo veiksmai tarp kinų komunistų ir nacionalistų kasdien stiprėja. Šie veiksmai nuneigia sekretoriaus Dulles teigimą, kad atsitraukimas iš Tachen salų pasitarnavo taikai.

Nacionalistų žiniomis, komunistai Fukien provincijos pakraščiuose telkia stiprias aviacijos pajėgas, kurios turi padėti silpnam jų laivynui. Ties Fukien provincijos pakraščiuose kaip tik yra Quemoy, Nanči, Matsu ir kitos salos, kurias tebevaldo nacionalistai, ir yra pasiryžę jas ginti.

Paskandino 15 laivų

Komunistų jūrinės pajėgos yra tokios silpnos, kad jie nėra saugūs net pačiuose pakraščiuose. Nekalbant apie didįjį jūrų mūšį pereitą penktadienį, kur komunistai prarado 23 laivus, įskaitant ir vieną povandeninį, o taip pat 2,000 vyrų, kiek mažesnės apimties kautynės įvyko ir šeštadienį.

Komunistai, nežiūrint patiriamų nuostolių, telkia toliau savo kariuomenę ir bando ją, kartu su karinėmis medžiagomis, perkelti į kaimynines nacionalistų salas.

Tautinės Kinijos karo ministerija praneša, kad šeštadienį jų laivai ir lėktuvai vėl paskandino 15 komunistų laivų, nedidelių motorizuotų džiunkų, krautų su karine medžiaga arba kariuomene.

Laukia didesnių mūšių

Tautinės Kinijos vyriausybė atidžiai seka komunistų pasiruošimus pradėti didesnius mūšius dėl pakrančių salų ir griebiasi vis stipresnių priemonių šiai gresmei pasitikti.

Tarp tų naujų pasiruošimų minima ir platesnė vyrų mobilizacija Formozos saloj, nežiūrint, kad Chiang Kaishekas turi po šautuvu apie pusę milijono vyrų. Formozoj yra 9 mil. gyventojų.

Sužalojo patranklaivį

Sekmadienį Tautinės Kinijos bombonešiai, banga po bangos, bombardavo komunistų įsitvirtinimus gretimose salose ir pačiuose pakraščiuose.

Nacionalistų lakūnai sunkiai sužalojo vieną didelį, 1,000 tonų patranklaivį. Vieną kėlimosi laivą nuskandino ir kitus 4 apdaužė.

Ike dėkingas demokratams

Jų dėka praėjo prekybos ir tarifų įstatymas

WASHINGTONAS, D. C. — Eisenhowerio įstatymo projektas pratęsti savitarpinės užsienio prekybos įstatymą, sumažinant kai kurių prekių įvežimo muitus, buvo priimtas Atstovų rūmuose 295 balsais prieš 110.

Tas pats įstatymo projektas buvo atmestas praeitais metais, kada Kongreso daugumą sudarė respublikonai. Prezidentas Eisenhoweris pareiškė savo pasitenkinimą šitokiu Atstovų rūmų nutarimu dabar, kada jo daugumą sudaro demokratai.

Respublikonų atstovas Reed iš New Yorko siūlė susiaurinti prezidento teises atmetinėti tarifų komisijos aukštesnių muitų siūlymus. Už prezidento teisių susiaurinimą šiuo reikalu pasisakė 119 respublikonų ir tik 80 demokratų. Prezidentą palaikė 140 demokratų ir tik 66 respublikonai.

Edgar Faure bando sudaryt vyriausybę

Pineau negavo pasitikėjimo

PARYŽIUS. — Buvęs ministeris pirmininkas ir trumpą laiką užsienio reikalų ministeris Mendes France vyriausybėj Edgar Faure apsiėmė išbandyti galimybes sudaryti naują ministerių kabinetą.

Prez. Rene Coty pavedė jam šį sunkų uždavinį po to, kai socialistų politikas Christian Pineau negavo parlamento pasitikėjimo (312 balsų prieš 268).

Pineau savo programoj žadėjo remti Vokietijos apginklavimą, stiprinti socialinį saugumą, platesnę savivaldą Šiaurinei Afrikai ir derybas tarp Rytų ir Vakarų. kai bus ratifikuotos Vokietijos ginklavimo sutartys.

Edgar Faure, radikalsocialistas, yra taipgi Vokietijos ginklavimo šalininkas pagal Mendes-France sudarytas sutartis. Prancūzijos vyriausybės krizė tęsiasi jau 17-tą dieną. Manoma, kad Faure turi šiek tiek daugiau galimybių, negu Pineau, gauti parlamento pasitikėjimą.

Stato daugiau laivų su atom. mašinom

WASHINGTONAS, D. C. — Laivyno statybos biuras užsakė pastatyti dar dvejas atomines mašinas povandeniniams laivams.

Iki 1960 metų JAV turės pastačiusios 7 povandeninius laivus, varomus atomine jėga.

Visiškai pastatytas ir išbandytas yra tik vienas povandeninis, "Nautilus". Kiti du laivai baigiami statyti, o kiti keturi ką tik pradėti arba bus pradėti statyti ateinančiais metais.

— **Lenkija paskelbė,** kad ji, sekdama SSSR pavyzdžiu, baigė karo stovį su Vokietija.

Lėktuvų nelaimės

ROWE, N. M. — TWA dviejų motorų lėktuvas, pakeliui iš Albuquerque, N. M., į Santa Fe, N. M., dingo kalnuotoj Rowe srityje.

Jo ieškoti išsiųsta 36 lėktuvai. Pastebėta Rowe kalnuose ugnis, pridavusi vilties, kad tai gali būti sudūžėlių gyvybės ženklas. Lėktuve buvo 16 žmonių.

Aliaskoj užtikta vieta, kur nukrito karinis lėktuvas su 11 vyrų, skridusių į Anchorage. Jie visi žuvo.

— **Senatorė Smith** (resp., Me.) atvyko į Formozą apžiūrėti JAV laivyno ir aviacijos pajėgas. Senatorė priklauso Senato karinių reikalų komitetui.

— **Princese Margareta,** Anglijos karalienės sesuo, atplaukė jachta "Britania" penkių dienų vizitui į Jamaikos salą. Ji lanko anglų kolonijas Karibų jūroj (Vakarų Indijoj).

VACL. KLEIZA

Lietuviškas kamienas ir studentai

Beskaitant p-lės Bronės Taujenytės straipsnį "Studentų vargai" (žiūr. Naujienos, vasario mėn. 15 d., Nr. 38), kilo kelios mintys, kuriomis ir norime pasidalinti su gerb. skaitytojais.

Džiugu, kad mūsų plačioji visuomenė parodo tokį didelį bei gyvą susidomėjimą savo studentija. Šis reiškinys ypatingai pastebimas paskutinių kelių mėnesių laikotarpyje. Mat, praeitų metų gale vyko Lietuvių Studentų Šalpos Fondo vajus.

Vieni giria studentus, kiti peikia, o tretieji tyli ir nieko nesako. Tačiau antrajai grupei priklauso dauguma. Ir visiškai nenuostabu. Juk mūsų studentai, jų žodžiais, nesidomi lietuviškuoju gyvenimu, nesilanko į minėjimus, neperka lietuviškų knygų, nesiprenumeruoja laikraščių ir yra apatiški bet kokiam lietuvybės darbui. Praeityje taip nebuvo. Prie caro lietuvis studentas "nešė šviesą ir padrąsinimą į mūsų liaudį, ...vadovavo tėvynės ir tautos meilės skatinami". Jie "visiems laikams liks mūsų istorijoje negęstamais žiburėliais, nes jie ne tik nepamiršo ir neišsižadėjo savo tautos ir kalbos, bet iškėlė ją iš šimtmečiais trukusios vergijos" (žiūr. aukščiau minėtą straipsnį). Nepriklausomos Lietuvos metais studentas taip pat buvo vienas iš pirmųjų ten, kur pareiga šaukė. Okupacijų metu "jie ėjo į pogrindį, kur slapta žodžiu ir raštu kovojo prieš okupantus, vadovavo kovose ir dabar tebevadovauja partizanų sąjūdžiams pavergtoje tėvynėje, aukodami savo brangiausią turtą — gyvybę. Daugelis jų žuvo ir žūsta nacių ir bolševikų koncentracijos stovyklose". (žiūr. aukš. min. straipsnį). Tremtyje studentas skverbė į šviesą su tikrai lietuvišku atkaklumu, baigdamas ne tik keletą fakultetų, bet ir įsigydamas daktaratus". Dabargi vaizdas pasikeitė, nors gyvenimo sąlygos ir mažai pakito. Taip kalba mūsų vyresnieji apie studentiją. Vadinasi, šių dienų studentas jau nebeseka savo pirmtakūnų pėdomis ir pradeda eiti svetimais keliais.

Mes lenkiame galvas prieš anuos studentus, kurie mūsų tautos istorijoje bus įrašyti aukso raidėmis. Tačiau tuo pačiu metu nenorime prisiimti dabartiniams studentams metamų kaltinimų. Tiesa, kai kurie tie kaltinimai pagrįsti ir visai vietoje, tačiau tai nereiškia, kad padėtis jau tokia tragiška.

Daugelis iš mūsų daro vieną klaidą, būtent, daro išvadas, pilnai nesusipažinę su visais faktais. Tenka pripažinti, jog dar nėra taip blogai, kaip kas bando įrodinėti. Sutinkame, kad šių dienų studentas nėra toks, koks jis buvo Lietuvoje ar tremtyje, jei būtų galima taip išsireikšti, nes juk ir dabar tremtis. Tačiau visa tai nereiškia, kad akademikas jau visiškai paklydo.

Įdomu būtų sužinoti, ar tie, kurie rašo ir kalba apie studentus, pilnai pažįsta šio meto studijuojančio lietuvio gyvenimą. Tuo tektų labai ir labai suabejoti.

Pirma. Visi teigia, jog studentai nesilanko į minėjimus, neskaito liet. knygų bei laikraščių, etc. Tačiau paklauskime, ar visam tam studentams turi pakankamai laiko. Jei jis nori gerai pažinti savo studijuojamą dalyką ir dalyvauti lietuviško jaunimo organizacijose, jis nebeturi laiko nei knygoms skaityti, nei minėjimams lankyti. Daug kas pagalvos, jog tai tik pasiteisinimas. Ne, mielieji, tai nėra pasiteisinimas, tai yra faktas. Kiekvienas lietuvis studentas jums gali tai pasakyti. Turime tik atsiminti, kad šio krašto aukštosios mokyklos skiriasi nuo Europos mokyklų. Čia iš studento reikalaujama daug daugiau, ypatingai, jei jis yra aukštesniuose kursuose. Nors jūs greičiausiai tuo netikėsite, bet taip yra.

Antra. Teigimas, kad lietuviški minėjimai ir susirinkimai neįdomūs, yra teisingas. P-lė Br. Taujenytė studentams siūlo: "Jei seniams nesupranta jūsų norų ir troškimų, kodėl tylite, kodėl neinate su nauja šviesa ir naujomis idėjomis į visuomenę kaip kad darė mūsų pionieriai ir Neprikl. Lietuvos studentai?"

Atsakymas trumpas. Jei ligi šiol visuomenė dar neišgirdo studentų pasisakymų ir šausmų, tai abejojame, ar ji kada juos beišgirs. Atrodo, pasakymas "Belskite ir bus jums atidaryta" čia neegzistuoja.

Trečia. Pati svarbiausia viso to apatiškumo priežastis, greičiausiai, yra mūsų visuomenės dabartinė padėtis. Apie tai daug nekalbėsime. Visiems aišku, jog šiuo metu lietuviškoji bendruomenė yra paklydusi ir klaidžioja šunkeliais. Tol, kol lietuvis nepaduos rankos lietuviui, ir tol, kol mes pirma sieksime savo asmeniškos naudos bei interesų, o nežiūrėsime Tėvynės reikalų, tol lietuvis studentas bus apatiškas. Žodžiai lieka žodžiais, tik darbai patraukia. Deja, pozityvių darbų matome labai mažai, o žodžių, kartais net labai karčių, mums netrūksta.

Ketvirta. Gal būtų galima paklausti kokią duoklę studentijai atiduoda visuomenė? Studentai surengia vakarą ar koncertą ir salė "užplūsta" keliasdešimt žmonių. Studentai praveda šalpos vajų, ir kiek iš 10,000 atsako? Nepykite, bet pasakysime tiesą. Tik apie 400 asmenų. Taigi, ar studentai labai linksma širdimi gali pulti visuomenei į glėbį? Jie nekaltina visuomenės, jie tik prašo jos, kad ji bent maža dalele prisidėtų prie akademinio jaunimo darbo ir įvertintų jų pastangas. Tiesa, gal studentas kartais ir nevertas tos pagalbos, bet ar tai galima jį pasmerkti? "Lenk medį, kol jaunas". Čia ir būtų visuomenės pareiga lenkti jaunimą arčiau prie lietuviško kamieno savo darbu ir pavyzdžiu. Kalbėdami mes tik ligą greičiau įkalbėsime, bet ne prie savęs patrauksime.

Meskime žvilgsnį šviesesnėn pusėn ir pamatysime, jog studentai yra padarę nemažai tiek lietuviškoje visuomenėje, tiek reprezentuodami Lietuvą plačiame pasaulyje. Jie dirba ir veikia daugelyje jaunimo organizacijų. Jie turi savo sąjungą, leidžia anglų kalba reprezentacinį biuletenį, rašo straipsnius, redaguoja studentų skyrius ir žurnalus, ruošia stovyklas, suvažiavimus, studijų dienas, paskaitas ir t.t. Būtų galima paminėti daug pavardžių bei nuveiktų darbų, tačiau vietos ir laiko stoka to neleidžia. Tenka pastebėti, jog studentai rodo kelią mūsų visuomenei. Jie pirmieji išleido informacinį biuletenį anglų kalba, kuris informuoja pasaulį apie mūsų tautos tragediją. Neseniai studentai pasirašė solidarumo deklaraciją, kuri galėtų būti pavyzdžiu šiuo metu įkaitusiai lietuviškajai atmosferai. Ši deklaracija turėtų sugėdinti mūsų senimą, kuris, eidamas vieno likimo keliu, neranda bendros kalbos. Jei jaunimas supranta vienybės svarbą, tai vyresnieji turėtų suprasti tuo labiau, nes audras galima nugalėti tik sujungtomis jėgomis.

Baigiant, tenka pastebėti, kaip anksčiau minėjome, jog studentai pilnai neatlieka savo pareigos lietuvybei. Tuo pačiu metu norisi priminti, kad ir visuomenė taip pat apsileidžia. Linkėtina tiek studentams, tiek vyresniesiems atidžiau pažvelgti į pasekmes. Gal tada suprasime, kur einame. Tikimės, kad šis straipsnelis bent mažyte dalele prisidės prie geresnio jaunosios su vyresniąja karta sugyvenimo.

Tik "Naujienos" rašo tiesą—neša laime, mokslą, šviesą

Jaunimo klausimu

Š. m. vasario 13 d. įvyko LB Jaunimo Komiteto posėdis. Šis Komitetas susikūrė globojant Lietuvių Bendruomenei, beieškant būdų palaikyti lietuviškumą mūsų augančiame jaunime. Mintis kaip nors pritraukti jaunimą ir palaikyti lietuviškumą kilo iš paties jaunimo tarpo. Taip ir gimė LB Jaunimo Komitetas.

Šiame posėdyje buvo sudaryta planai suruošti lietuviškų jaunimo vakarų grandinę lietuvių kolonijose Čikagoj ir per šiuos vakarus duoti progos mūsų jaunimui pabendrauti ir lietuviškoje nuotaikoje praleisti keletą valandų. Pirmasis didelis atidarymo vakaras su menine programa yra numatytas balandžio mėn. Bridgeporto kolonijoje. Visas šių vakarų pelnas yra nutarta skirti paremti besimokantį jaunimą.

Pirmas toks vakarėlis įvyko vasario 5 d. Vyčių salėje po Č. L. S. D. susirinkimo. Šio vakaro metu studentų suaukoti $9.10 paskirta Lietuvių Vasario 16 Gimnazijai Vokietijoje.

LB Jaunimo Komitetas pasiskirstė pareigomis sekančiai: p. P. Gaučys — garbės pirm.; K. Bukauskas — pirm.; K. Siliūnas — vicepirm.; N. Krištolaitytė— ižd.; I. Čepėnaitė — sekr.

Talkininkauti numatyta pakviesti vieną mūsų pedagogų ir vieną menininką, kurie padėtų siekti užsibrėžto tikslo — lietuviškumo palaikymo jaunimo tarpe.

I. Č.

"Naujienose" pasiskelbęs - visus biznyje nustelbia

Paskirtas armijos sekretoriaus pavaduotojas

Prez. Eisenhoweris nominavo į armijos sekretoriaus pavaduotojus 58 m. amžiaus Chicagos bankininką Chester R. Davis. Jis yra respublikonas, Chicago Title and Trust Co. senjoras vicepreziendtas ir eilės organizacijų veikėjas, buvęs Illinojaus universiteto patikėtinių tarybos narys ir t. t.

Davis buvo AEF ir I Pasaulinio karo pėstininkų komanduotojas, taip pat aktyviai dalyvavo armijos atsargoje, Illinojaus krašto gvardijoje, rezervo milicijoje, kur jis turėjo brigados generolo laipsnį. Du jo sūnūs yra kariuomenėje leitenantai.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

NAUJIENOS ATLIEKA SPAUDOS DARBUS

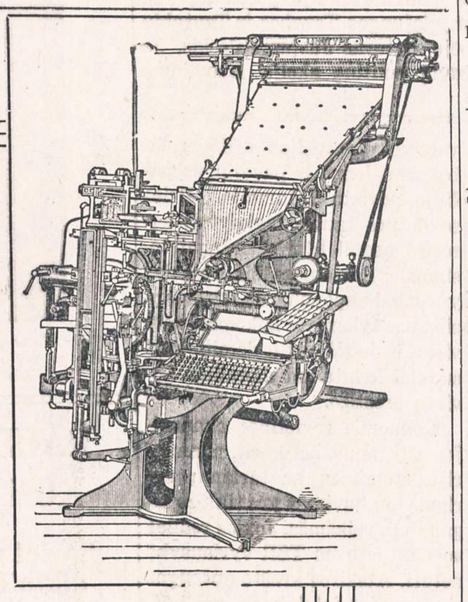

NAUJIENOS spausdina laiškus, vokus (konvertus), atvirukus (post cards), pranešimus, priminimus, įvairios rūšies tiketus, tiketų knygutes, žinias apie pobūvius, vestuves, krikštynas, sukaktis, minėjimus, biznio atidarymus, išpardavimus, mokesčių knygutes, draugijų įstatus, konstitucijas, brošiūrėles ir knygas.

NAUJIENOSE galima pasirinkti įvairios rūšies ir įvairių spalvų popierių.

NAUJIENOS turi įvairių rūšių angliškas ir lietuviškas raides su nosinėmis, uodegutėmis, taškais, brūkšneliais, rageliais ir kirčiais.

NAUJIENOSE įvairūs darbai atliekami lietuvių arba anglų kalbomis.

NAUJIENOSE spaudos darbai atliekami greitai, švariai, tvarkingai ir pigiai.

Čikagiečiai spaudos darbus gali atnešti į NAUJIENAS, o tolimesnių lietuvių kolonijų gyventojai spaudos darbus gali atsiųsti paštu. Gavę spausdinti norimą darbą laišku, jį tuojau išspausdinsime ir pasiųsime. Visa eilė lietuvių šitaip NAUJIENOSE jau dabar atlieka spaudos darbus.

Įvairiais spaudos darbais kreipkitės į NAUJIENAS, jos mielu noru tą darbą Jums atliks.

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100

PILDOME INCOME TAX LAKŠTUS

NAUJIENOS pildo pajamų mokesčių (Income Tax) lakštus kiekvieną dieną nuo 10 val. ryto iki 5 val. vakaro, o šeštadieniais iki 12 v. dieną

TIKSLUS IR RŪPESTINGAS
PAJAMŲ MOKESČIO
APSKAIČIAVIMAS
2737 W. 43rd St. Tel. CL 4-2390
Kasdien nuo 9 val. ryto ligi 8 val. vakaro; šeštadieniais nuo 10 val. ryto ligi 7 val. vak.; trečiadien. uždaryta.
ŠIMAIČIAI
Realty, Builders, Insurance.

IŠ TOLI AR IŠ ARTI PIGIAI
PERKRAUSTAU
(MOVING)
BALDUS IR ĮVAIRIUS DAIKTUS
Perkraustymas saugus, greitas ir tvarkingas. Viskas apdrausta.
ANTANAS VILIMAS
3415 So. Lituanica Ave.
CHICAGO, ILLINOIS
Tel.: FRontier 6-1882

Attention Parents
Have your child learn the accordion now: our special offer — 4 week course with use of instrument free. Will sell instrument at low cost. Enroll today—open daily til 9:00 P. M.
REPUBLIC ACCORDIAN SCHOOL
5456 SO. KEDZIE AVE.
PR 8-1488

TV APARATAI
RADIJO SU FM
Hi Fi FONOGRAFAI
GERIAUSIOS KOKYBĖS!
PRIEINAMA KAINA
DAINA TELEVISION
sales-service
3130 SO. HALSTED — DA 6-6887

PIGIAI IR SAUGIAI
PERKRAUSTAU
BALDUS
VIETOJE IR IŠ TOLIAU
K. EIDUKONIS
Turiu naują didelį sunkvežimį, specialius įrankius ir apdraudas
6930 So. Talman, Chicago 29, Ill.
Tel. GRovehill 6-7096

SAUGUS BALDŲ PERKRAUSTYMAS
iš arti ir toli
NAUJAS 1955 M. SPECIALUS DIDELIS SUNKVEŽIMIS.
Pigus, sąžiningas patarnavimas
Šaukite:
R. ŠERĖNAS
4546 SO. WOOD STREET
Chicago 9, Ill. Tel.: VI 7-2972

LALIO ŽODYNAS
yra standartinis Amerikos lietuvių žodynas. Geresnio anglų-lietuvių kalbų žodyno nėra. Nenumatoma, kad naujas žodynas greitu laiku būtų spausdinamas. Todėl siūlome dabar įsigyti šį stipriai įrištą 1256 puslapių angliškai-lietuvišką ir lietuviškai-anglišką žodyną. Kaina—$14.00. Žodynas Jums bus išsiųstas, jei pasiųsite $14.00 čekį ar Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

PALMIŠKOS UOGOS

Palmiškos Džiovintos Uogos yra geros dėl tų, kurie turi užsisenėjusius šalčius galvoje, erzinančius skaudėjimus kvėpavimo kanaluose, kaip tai nosyje, ausyse ar gerklėje. Palmiškos Uogos yra labai maistingos ir turėtų būti geros dėl tų, kurie turi silpnus ir neveiklius lytiškus Organus. Ir tos Uogos yra viso kūno stiprintojos ir pagerintojos. Svaras Uogų yra $2.00, bet jeigu norite per COD, tai $2.25.
ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
South Boston 27, Mass.

Klaipėdos naciai pasigenda "Niurenbergo"

Jau "Naujienose" buvo paminėta, kad V. Vokietijoje Oldenburge yra atgaivintas Klaipėdos vokietininkų laikraštis "Memeler Dampfboot" (Klaipėdos Garlaivis). "M. Dampfbooto" 1954 m. rugsėjo ir spalio m. numeriai išsiskiria iš kitų tuo, kad juose plačiai rašoma apie 1954 m. rugsėjo 5 dieną įvykusį Hannoveryje "Klaipėdiečių Darbo Bendrijos" (Arbeitsgemeinschaft der Memellaender=AdM) rudeninį sąskrydį. Tatai buvo įgaliotinių susirinkimas, viso 30 dalyvių, ir tatai turėjo būti, pabrėžia M. D., labai žymus skaičius ypač dėl to, kad AdM šį kartą negalėjo mokėti kelionės išlaidų priedo.

Susirinkimui pirmininkavo prieš karą lietuviams gerai pažįstamas Klaipėdos vokietininkas mokyklų inspektorius (Schulrat) Richard Meyer. Meyeris visų pirma sveikino Klaipėdos miestą globojančio Manheimo miesto (Patenstadt) įgaliotinius, dr. Hahn vadovaujamus. Čia pat Meyeris pranešė, jog yra nutarta, kad sekantis ir tiktai vienas metinis sąskrydis bus Manheime 1955 metų vasaros pabaigoje. Savo kalboje Meyeris be kita ko pasakė, kad kelias į tėvynę (suprask į Klaipėdą) eisiąs pro apjungtą Europą.

Susirinkime vienas pirmųjų žymesniųjų kalbėtojų buvo dr. Lindenau, pagarsėjusios Klaipėdos laivų statyklos savininko Lindenau sūnus, nacionalsocialistinių, anuomet Lietuvos Kariuomenės Teismo pasmerktųjų sukiliminių sambūrių organizatorius. Jisai savo kalboje kvietė susidomėti užsienine spauda apie Klaipėdos Kraštą, o ypatingai lietuviškosios užsieninės spaudos straipsniais, kuriuos yra būtina sekti ir į juos tinkamai atsiliepti. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas lietuvių sluogsnių veiklai Amerikoje ir dėl to kvietė susirinkusius šią lietuvių įtaką nenedavertinti, pabrėždamas, kad ir jųjų (vokiečių) likimas bus sprendžiamas Amerikoje.

Kadangi hanoverinio sąskrydžio vyriausias tikslas buvo skirtas Klaipėdos jaunimui, aptarus, kaip turėtų būti suintensyvintas darbas šio jaunimo tarpe, buvo išrinktas naujas referentas jaunimo reikalams dr. Gerhard Lietz, kurio kalba ir sudarė sąskrydžio pagrindinį turinį. Lietzo kalbą M. Dampfbootas vadina tėvyniškos politikos (heimatpolitisches) referatu, pateikia šį "referatą" skyrium ištisai, pagrįsdamas juo net ir sekančio "Dampfbooto" numerio vedamąjį straipsnį. Kas yra tasai dr. Gerhard Lietz? Prieš karą Lietz buvo Klaipėdos Knygynų tarnautojas. Priklausė ir buvo aktyvus dalyvis nacinių organizacijų, siekusių grąžinti Klaipėdos Kraštą Vokietijai. Dėl to drauge su kitais Klaipėdos naciais buvo Lietuvos Kariuomenės Teismo kaltinamųjų suole Kaune.

"Skandalingas Monstavičiaus atvejas"

Esminę Lietzo "referato" dalį sudarė, jo paties žodžiais sakant, "Skandalingas Monstavičiaus atvejas", kuris ir lietuviams galį būti įdomus. Monstavičius Klaipėdos nacių byloje Kariuomenės Teisme Kaune buvo antrasis valstybės gynėjas. Bolševikams okupuojant Lietuvą, Monstavičius pasitraukė į Vokietiją, bet čia dėl to, kad buvo Klaipėdos nacių byloje valstybės gynėjas, buvo Reicho nacių suimtas ir laikomas kacete. Lietzo žodžiais tariant, "nacionalsocialistinė Vokietija pasitenkino tiktai tuo, kad Monstavičių buvo uždariusi į kacetą". Taigi, Lietzas ne be reikalo gailisi, kad Monstavičius nebuvo mirtinai nukankintas ar pakartas. Karo laimėtojų iš kaceto išlaisvintas Monstavičius, gyvendamas V. Vokietijoje, parašė teisių daktaro laipsniui gauti darbą tema: "Klaipėdiečių Byla". Darbas buvo įteiktas Heidelbergo Universiteto Teisių Fakultetui (profesoriui Radbach) ir vienas seniausių ir žymiausių Vokietijos universitetų Heidelbergo Universitetas pripažino Monstavičiui teisių daktaro laipsnį. Dėl to dr. Lietz, kreipdamasis į susirinkusius, sako: "Aš (Monstavičiaus) darbą skaičiau. Jūs galite įsivaizduoti mano nustebimą, kai atpažinau (darbe) kaltinamąjį aktą, pagal kurį aš ir daugelis mano draugų klaipėdiečių buvome nubausti sunkiųjų darbų kalėjimu".

Nors ir Lietzas kaišosi daktaro titulu, bet tiek yra naivus, kad, skaitydamas daktaro Monstavičiaus darbo ištraukas, paskelbia Klaipėdos naciams, o ir patsai sau Lietuvos Kariuomenės Teismo kaltinimą, jau Heidelbergo Universiteto autoritetu patvirtintą, būtent:

"1. Tarnautojų skatinimas veikti Vokietijos naudai.

2. Krašto Banko (Landschaftsbank) įsteigimas vokietybei skatinti, atitinkamai veikiant prekybą, pramonę ir amatus. Vėliau įsteigimas Agrarijos banko, turėjusio tą pat tikslą paveikti kaimiečius.

3. Gyvulių Sunaudojimo Bendrovės įsteigimas.

4. Klaipėdos Krašto spaudos atitinkamas finansavimas Reicho pinigais.

5. Giedotojų, sporto, šaulių, kultūros draugijų veikimo ir rinkimų į Krašto Seimelį atitinkamas rėmimas Reicho pinigais.

III Skyrius

Perversminių nuotaikų ruošimas, perversminių nacionalsocialistinių organizacijų bei kovos būrių sudarymas ir pasiruošimas ginkluotam sukilimui. Šiomis sąlygomis rinkimai į Krašto Seimelį nebuvo laisvas žmonių valios pareiškimas. Rinkikas Klaipėdos Krašte jau nebebuvo laisvas nuo baimės. Jis turėjo bijoti, kad kiekvienu laiku Klaipėdos

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo

Irving Potash, nuteistas kaleti komunistų vadas, gavo leidimą apleisti Jungtines Amerikos Valstybes ir apsigyventi komunistų kontroliuojamoje Lenkijoje. Teisingumo departamentas pareiškė, kad Potash'ui bus leista vykti į Lenkijos ambasadą Washnigtone, kur jam bus išduota viza. Po to jis tuoj turės apleisti šį kraštą.

Kraštas gali būti sugrąžintas Vokietijai ir kad rinkikui gali būti bloga, jei jis bus buvęs lietuvius rinkęs. Šis dvasinis spaudimas buvo svarbiausias faktorius, kuris suardė nacionalinį atsparumą bei ištikimybę savo tautai ir valstybei. Dėl to nėra nuostabu, kad nepaisant to, kad Klaipėdos Krašte buvo lietuvių dauguma, žymus skaičius gyventojų lietuvių rinko vokiečių sąrašus. Paskutinysis Klaipėdos Krašto Seimelis, kuriame vokiečių partijos turėjo absoliutinę daugumą, buvo rinkikų masių dvasinio išprievartavimo vaisius.

Tatai buvo 1933 metų pabaiga, kai SoVog (Socialistische Volksgemeinschaft=Socialistinė Žmonių Bendrija) ir CSA (Christlich Sociale Arbeitsgemeinschaft=Krikščioniškai Socialinė Darbo Bendrija), galutinai savo padėtį Klaipėdos Krašte įtvirtinusios, nusprendė įvesdinti į mokyklas vokiečių dėstomąją kalbą vietoje lietuvių.

Su suėmimu ir apkaltinimu priklausiusiųjų šiom dviem organizacijom narių ir tuo pat metu šių abiejų nacionalsocialistinių organizacijų uždraudimu pasireiškė tam tikras nusiraminimas taip, kad šios laiku pavartotos priemonės padėjo išvengti padėties, kuri buvo susidariusi tais pat metais Austrijoje, kur įvyko ginkluotų susirėmimų ir buvo nužudytas kancleris Dollfussas".

Naivusis nacis dr. Lietz savo "referate" sako, kad per visą jų (Lietzo ir jo bendrininkų) atskyrimo nuo Reicho laiką jie žiūrėjo "į tenai" (nach druebei), į Reichą, su mintim: "Kada mes vėl priklausysim Vokietijai? (Wann werden wir wieder deutsch?). Mes valiavome Adolfui Hitleriui taip, kaip būtume valiavę Ebertui ar Hindenburgui, jeigu jie būtų galėję mus išlaisvinti. Mes buvome jam (Hitleriui) širdingai dėkingi. Vokiškoji diktatūra bendrai pačmus mums nebuvo pažįstama. Mes nežinojom, kas yra įvykę ir kas turėtų įvykti". Taigi dėlto: vargšas dr. Lietz pvz. net nepajėgė išgirsti, kad tūkstančiais yra žudomi žydai, kad tūkstančiai nekaltų žmonių žudomi kacetuose ir t. t.

Be to Lietz kalbėjo: "Yra savaime suprantama, kad nacionalsocializmo laimėjimai ir atskirtose nuo Vokietijos srityse naujas viltis pažadino. Yra taip pat savaime suprantama, kad NSDAP (Nationalsocialistische Deutsche Arbeiterpartei=Nacionalsocialistinė Vokietijos Darbininkų Partija) atskirtose užsienio srityse trauką sukeldavo". Ir čia pat Lietzas savo "referate" tvirtino, kad SoVog ir CSA nebuvo nacionalsocialistinės, nes, kai 1939 metais Klaipėdos Kraštas buvo prijungtas prie Reicho, šios organizacijos nustojo veikusios. Tiktai toks negudrus nacis, kaip dr. Lietz, gali mėginti savo klausytojus šiuo būdu klaidinti, nes SoVoG ir CSA, Hitleriui pasigrobus Klaipėdos Kraštą, susilikvidavo ne dėl to, kad jos nebūtų būvusios nacionalsocialistinės, o dėl to, kad jos buvo nacionalsocialistinio Reicho agentūros, kurios, atlikusios baustiną Krašto išdavimo darbą svetimai valstybei, buvo pasiekusios savo tikslą ir dėl to jau nebereikalingos.

Savo kalbos pabaigoje dr. Lietz taip "nusireferavo": "Visuomet, kai eina kalba apie tėviškę, kalbama apie neramumą ir kovą. Pasaulis nuo to laiko, kai mes buvome ištremti, nepatapo geresnis. Neramybė ir kova ir toliau valdo pasaulį. Neramybė ir kova ir toliau spręs mūsų likimą. Nieks nežino, kada išmuš mūsų grįžimo valanda. Leiskite mums neprarasti ryžto".

Tad yra aišku, kad dr. Lietz su savo ginklanešiu dr. Lindenau vėl ruošiasi "joti į rytus", tarsi, būtų pasigedę naujo "Niurenbergo". Čia pravartu paminėti ir visą AdM vadovybę. Ją sudaro: Meyer, Jahn, v. Schlenter, Buttkereit, Strauss, Szameitat, dr. Lietz, Butkewitsch, A. Kurschat.

"M. Dampfbootas", 1954 metų spalio mėn. numeryje, prisimindamas hanoverinį sąskrydį ir dr. Lietz "referatą", sako, kad jaunimas turės būti pažadintas pakilusia dvasia įsijungti į tėviškės politiką ir kad jų (dampfbootininkų) pareiga būsianti Hannoveryje pradėtam žygiui neleisti susmegti smėlyje. Va

Nusižudė narkotikams pasidavusi motina

33 m. amžiaus garsi modelistė Joyce Goode Taylor, 6200 Kenwood, iššoko iš 7 aukšto Gladstone viešbutyje pro langą ir užsimušė. Ji paliko raštelį, kuriame prašoma pasirūpinti jos vaiku. Vaikas buvo rastas kambary prie lango, bemėginąs pasekti paskui motiną.

Mrs. Taylor dienomis būdavo modelistė, o naktimis vartodavo narkotikus. Ji buvo registruota narkotikų vartotoja. Ateinančią savaitę šeimos teismas turėjo nuspręsti, ar jai leisti laikyti vaiką.

Policija ieško jos vyro Charles Taylor. Jos vienerių metų vaikas perduotas Šv. Vincento našlaičių prieglaudai.

Los Angeles, Calif.

Visiems įdomi paskaita

Vasario 27 d., sekmadienį, 12 val. 30 min. Šv. Kazimiero parapijos svetainėje įvyks visiems įdomi vieša paskaita. Skaitys plačiai žinomas Los Angeleso lietuviams paskaitininkas K. Barauskas. Paskaitos tema: Lietuvių literatūra Lietuvai tragiškaisiais laikais. Kadangi ir dabar Lietuva kenčia baisią okupaciją, paskaitininkas atskleis kaip dabartinė mūsų literatūra vaizduoja Lietuvos ir lietuvio padėtį dabartyje.

Po paskaitos bus paklausimai ir atsakymai, kurie įdomūs ir naudingi kiekvienam norinčiam giliau susipažinti su dalyku. Diskusijos po paskaitos ypatingai įdomios, nes kiekvienas čia gali pasisakyti, pareikšti savo mintis.

Visuomenės susidomėjimas pirmąja paskaita buvo labai didelis; reikia manyti, kad ši antroji klubo paskaita ras dar didesnį atgarsį visuomenėje. Įėjimas laisvas. —Klubietis

MOKSLEIVIŲ ANSAMBLIO REPETICIJOS

Moksleivių Tautinio ansamblio repeticijos nuo vasario 22 d. vyks šia tvarka: **Antardieniais** 5 val. vak. jauniesiems bus choro repeticijos; 6 val. — tautiniai šokiai. **Ketvirtadieniais** 5:30 v. vak. vyresniems bus choro repeticijos; 6:30 val. vak. — tautiniai šokiai, o vyriausiems (High School mok. ir studentams) 5:30 val. vak. bus tautiniai šokiai; 6:30 — choro repeticija. Norintieji įstoti į Moksleivių ansamblį repeticijų metu tesikreipia pas meno vadovą.

Balys Pakštas, Meno vadovas

Skaitykite "N-nas"

13-to Wardo lietuviai
RYTOJ, VASARIO 22 DIENĄ
Visi balsuokite už lietuvį

FRANK DZIMIDĄ

Jūsų kandidatą į 13-to wardo
ALDERMANUS

Frank Dzimidas

Dzimidas yra pasiryžęs kovoti už surų pagerinimą, geresnę gatvių priežiūrą ir geresnę transportaciją.

Lietuviai, parodykime, kad ir mes pajėgiame paremti savo tautietį, pasiryžusį kovoti už mūsų teises ir gerbūvį. Patys balsuokite ir savo kaimynams patarkite balsuoti už

FRANK DZIMIDĄ

10 PATARIMU

1. NEPRALEISK visų uždirbtų pinigų.
2. ATSKIRK tam tikrą dalį padėti į Taupomąją Sąskaitą.
3. NESLĖPK pinigų namuose
4. PRIE PIRMOS PROGOS ATIDARYK pas mus Taupomąją Sąskaitą.
5. NELAUK, kol daug sutaupysi. Mes priimame ir mažomis sumomis.
6. NEIEŠKOK didelų nuošimčių ar bonų, nes gali apsivilti.
7. DĖK savo santaupas į apdraustas Taupymo ir Skolinimo Bendroves.
8. PASIRINK LIETUVIŠKĄ TAUPYMO bendrovę, kuri tau geriausia patinka.
9. NEKREIPK daug dėmesio į pagyrų puodus.
10. VISUOMET ATMINK

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 SO. HALSTED STREET CHICAGO, ILLINOIS
Telefonas: HAymarket 1-2028

Atdara nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta.
Ketvirtadieniais atdara iki 8 val. vakaro.
Automobilistams tuščias lotas šalimais.

BUDRIK'S JEWELRY

Du deimantiniai žiedai nupiginti —vertės $199.50 už $99.00

Duodama iki $25 nuolaida už jūsų seną laikrodėlį, perkant naują Bulova, Gruen, Longines, Wittnauer, Benrus, Elgin laikrodėlius.

JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 SO. HALSTED ST.
Tel.: CAlumet 5-7237

Budriko Radio Valanda ketvirtadieniais nuo 6 val. vakare iš WHFC radio stoties, 1450 kilocycles.

Knygos pristatytos literatūros premijai

Šiais metais literatūros premijai gauti buvo pristatytos 24 knygos. Laimėjusi knyga visiems rašytojams nubalsavus jau paaiškės sekantį mėnesį. Daugelį iš šių knygų galima gauti NAUJIENŲ Administracijoje. Štai sąrašas:

J. Aistis, APIE LAIKĄ IR ŽMONES. Literatūriniai atsiminimai. 250 pusl. Kaina $2.50

Dr. S. Aliūnas, VALERIONO LAŠAI. Humoristiniai eilėr. 64 p. $1.00

Pulgis Andriušis, TIPELIS. Humoristinis romanas. 240 p. $3.00

Jurgis Blekaitis, VARDAI VANDENIMS IR DIENOMS. Poezija. 70 p. Kaina $1.50

Stasius Būdavas, UŽDRAUSTAS STEBUKLAS. Romanas. 246 p. $2.60

Bronius Daubaras, MĖLYNA SUKNELĖ. Apysaka. 154 p. $1.50

Jurgis Gliauda, GESTANTI SAULĖ. Metmenys. 218 p. $2.00

Paulius Jurkus, PAVASARIS PRIE VARDUVOS. Apysakos. 178 p. $2.50

Anatolijus Kairys, AUKSINĖ SĖJA. Eilėraščiai 86 p. $2.00

Juozas Kralikauskas, URVINIAI ŽMONĖS. Romanas. 266 p. $2.75

Nelė Mazalaitė SAULĖS TAKAS. Romanas. 418 p. $3.75

Liudas Zeikus, LAIPTAI Į TOLUMAS. Romanas. 241 p. $2.50

Leonardas Žitkevičius, DAIKTAI IR NUORUKOS. Lyrinės ironijos. 48 p. Kaina $1.00

DAR GAUNAMOS IR ŠIOS NAUJAUSIOS KNYGOS:

Bernardas Brazdžionis, DIDŽIOJI KRYŽKELĖ. Poezija. Laimėjusi 1954 m. literatūros premiją $500 112 p. Kaina $1.50

Balys Sruoga, MILŽINO PAUNKSMĖ. Trilogija. 174 p. $2.50

Balys Sruoga, KAS BUS KAS NEBUS, BET ŽEMAITIS NEPRAŽUS. Jauno vaikino nuotykiai Napoleono laikais Lietuvoje. 206 p. $2.50

Simanas Daukantas, BŪDAS SENOVĖS LIETUVIŲ KALNĖNŲ IR ŽEMAIČIŲ. Romantiška Lietuvos istorija. 360 p. $3.50

Thor Heyerdahl, KON TIKI. Nuotykiai Ramiajame vandenyne. 414 p. Kaina $3.75

Alfonsas Nyka Niliūnas, ORFEJAUS MEDIS. Poezija. Laimėjusi 1954 m. literatūros premiją $500. 128 p. $3.00

ŽURNALAI

DARBAS, kultūros ir visuomenės mokslų žurnalas, 1954 m. 4 nr. $0.25

DIEVO PAUKŠTELIS, vienintėlis humoro laikraštis Amerikoje. 1955 m. Nr. 1. ..... $0.50

"KELEIVIO" KALENDORIUS 1955 m. 96 p. $0.50

Atsilankykite arba siųskite čekį ar money orderį **NAUJIENOS 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.**

GASO LEIDIMUS TURINTIESIEMS

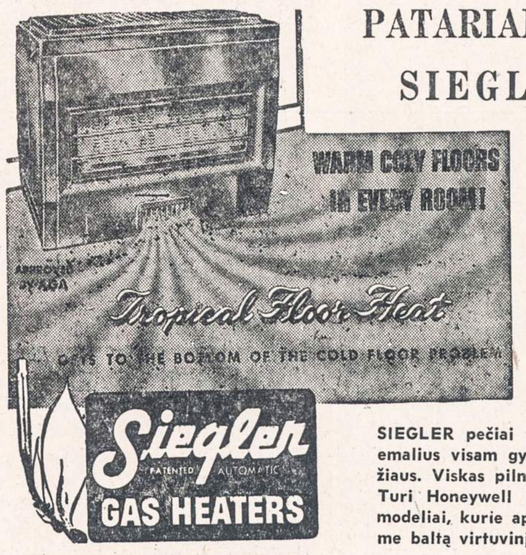

PATARIAMA PASINAUDOTI SIEGLER PEČIAIS

VISI SIEGLER PEČIAI GAZO CO. INSPEKCIJOS BUS UŽTIKRINTAI PRIPAŽINTI

SIEGLER pečiai yra pilnai automatiški. Porcelano emalius visam gyvenimui. Padaryti iš stipraus špižiaus. Viskas pilnai įrengta. Nereikia jokių priedų. Turi Honeywell kontrolę. Įrengtos dumplės. Šeši modeliai, kurie apšildo nuo 1 iki 6 kambarių. Turime baltą virtuvinį stilių.

SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE

2647 W. 51st Street Tel. HEmlock 4-7095

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TAUPYKITE

Chicagos Stipriausioj Taupymo Įstaigoj

TURTAS - - - - - - - $53,000,000.00
ATSARGOS FONDAS - - $4,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

ĮSTAIGOS VALANDOS: Kasdien, įskaitant šeštad., nuo 9 val. ryto iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 valondos vakaro. Trečiadieniais visai neatidaroma.

CHARTERED AND SUPERVISED BY THE UNITED STATES GOVERNMENT

Standard Federal Savings
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO
4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32
(Archer Ave. at Sacramento)
PHONE: VIrginia 7-1141

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:
Metams $10.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00
Vienam mėnesiui $1.25
Chicagoje per išnešiotojus:
Viena kopija ..... 5c.
Savaitei ..... 30c.
Mėnesiui $1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:
Metams $9.00
Pusei metų $5.00
Trims mėnesiams $2.50

Užsieniuose:
Metams $11.00
Pusei metų $5.50
Trims mėnesiams $3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Pirminiai Balsavimai

Jokiame kitame krašte nėra renkama tiek daug įvairių įvairiausių federalinės valdžios, steitų, apskričių ir miestų pareigūnų kaip JAV. Pareigūnų skaičius, kuris yra balsuotojų išrenkamas, siekia vieną milijoną su viršum. Renkami yra krašto prezidentas, viceprezidentas, senatoriai, kongresmanai, valstybių gubernatoriai bei legislatūrų nariai, miestų merai ir įvairūs kiti pareigūnai.

Iki 1900 m. kandidatus įvairioms pareigoms pasirinkdavo išimtinai politinių partijų konvencijos (valstybių, apskričių bei miestų). Dar ir dabar nacionalinės partijų konvencijos pasirenka kandidatus į prezidentus ir viceprezidentus. Tačiau daugelis valstybių yra įvedusios vadinamuosius pirminius rinkimus kandidatams pasirinkti įvairioms pareigoms. Vienur tie pirminiai balsavimai yra "uždaryti", o kitur "atidari". Uždarytuose balsavimuose balsuotojas turi pasisakyti, kurią politinę partiją jis remia, ir antriesiems rinkimams atėjus jis nebegali balsuoti už kitos partijos nominuotus kandidatus. Tuo tarpu "atidari" balsavimai tokių suvaržymų nenumato: pirminiuose balsavimuose galima balsuoti už vienos partijos kandidatus, o atėjus antriesiems balsavimams leidžiama balsuoti už kitos partijos kandidatus.

Illinois valstybėje yra praktikuojami uždari pirminiai balsavimai. Vadinasi, iš balsuotojų reikalaujama, kad jie nuo pasirinktos partijos pirminiuose rinkimuose neatsimestų ir už tos partijos kandidatus balsuotų ir antraisiais rinkimais. Chicagos balsuotojams tatai pravartu turėti galvoje, besirengiant prie pirminių balsavimų, kurie įvyksta rytoj.

Rytoj, kaip žinia, Chicagoje bus renkami kandidatai mero pareigoms. Be to, teks išrinkti ir kelis kandidatus į miesto tarybą. Mero pareigoms kandidatuoja trys demokratai ir trys respublikonai. Respublikonų partijos vadovybės remiamas kandidatas Robert E. Merriam (buvęs demokratas) kiek stipresnės opozicijos neturi, ir jo nominavimas yra užtikrintas.

Visai kitaip yra su demokratų kandidatais, tarp kurių eina smarkios rungtynės. Demokratų partijos vadovybė savo kandidatu pasirinko Richard J. Daley, aplenkdama Martin Kennelly, dabartinį merą, kuris yra pasiryžęs kandidatuoti trečiam terminui. Kandidatuoja dar ir trečias demokratas, būtent Benjamin S. Adamowski, bet jo šansai laimėti nominacijas yra labai maži. Taigi, rungtynės dėl laimėjimo nominacijų į merus vyriausiai bus tarp Daley ir Kennelly, kuris skelbia kovą "partijos mašinai", kuri jį aplenkė ir nepasirinko kandidatu.

Šia proga pravartu pažymėti, jog ir organizuotų darbininkų vadovybė nepasirinko mero Kennelly, o remia Daley, kurį ji laiko palankesniu darbininkų reikalams.

Priešrinkiminė kampanija buvo vedama itin įkaitusioje atmosferoje. Balsuotojai turėjo progos, jei tik jie sekė kampaniją, susidaryti sau nuomonę apie kandidatų tinkamumą. Tą nuomonę jie galės pareikšti rytoj balsavimo punktuose, pasirinkdami tokius kandidatus, kurie jiems atrodo geriausi.

Teisė pasirinkti kandidatus yra labai svarbi privilegija. Nuo kandidatų pasirinkimo juk priklauso ir pareigūnų tinkamumas. Todėl pirminiai rinkimai yra tikrai svarbūs ir juose privalėtų dalyvauti kaip galima didesnis skaičius balsuotojų. Neturėtų atsilikti ir lietuviai, nes ir jų balsai tiek jau svarbūs kaip ir visų kitų.

APŽVALGA

LIETUVOS MINĖJIMAS JAV SENATE

Jungtinių Amerikos Valstybių senatas savo sesijoje, vasario 15 dieną, iškilmingai paminėjo Lietuvos Nepriklausomybės paskelbimo sukaktį (ta diena buvo pasirinkta dėl to, kad senatas vasario 16-tą neposėdžiavo). Tai buvo padaryta, praašnt Amerikos Lietuvių Tarybai, kurios Vykdomasis Komitetas ir Informacijos Centro vedėja pereitą mėnesį lankėsi Washingtone.

Kalbas apie Lietuvą senato sesijoje pasakė 8 senatoriai: *Irving M. Ives*, republikonas iš New Yorko; *Everett McKinley Dirksen*, republikonas iš Illinois; *Frederic G. Payne*, republikonas iš Maine; *H. Alexander Smith*, republikonas iš New Jersey; *Herbert H. Lehman*, demokratas iš New Yorko; *Pat McNamara*, demokratas iš Michigan; *Hubert H. Humphrey*, demokratas iš Minnesota ir *Paul H. Douglas*, demokratas iš Illinois.

Kongresiniame Rekorde yra išspausdintos jų kalbos, po antrašte: *"Lithuanian Independence Day", t.y. Lietuvos Nepriklausomybės Diena.*

LIETUVIŠKOS INVOKACIJOS

JAV senatas (ir atstovų butas), kaip žinia, pradeda savo sesijas religine invokacija (malda). Šiemet senatas, norėdamas pagerbti Lietuvą savo sesijoje vasario 15 d., pakvietė invokacijai pasakyti lietuvį kunigą — *prelatą Joną Balkūną*, kuris yra ALT narys.

Kongresinis Rekordas (kongreso darbų knyga), įdėdamas prel. Balkūno invokaciją, kurioje jisai prašė Dievą: "Grant freedom to Lithuania" (Suteik laisvę Lietuvai), — pažymėjo:

"The Very Reverend Msgr. John Balkunas, of the Lithuanian American Council".

Beje, sekančią dieną, vasario 16-tą, atstovų bute skaitė invokaciją taip pat lietuvis kunigas — *prelatas Pranciškus Juras*, irgi ALT narys.

PATTERSON'O KALBA ATSTOVŲ BUTE

Pirmas, šiemet, kalbėjo apie Lietuvą JAV atstovų bute kongresmanas James T. Patterson, iš Connecticut.

Jisai pasakė kalbą, vasario 10 d., tema: *"Lithuanian Independence: A Tribute to a Nation" — Lietuvos Nepriklausomybė: Pagarbos Žodis Tautai.*

Taigi Lietuvos nepriklausomybės minėjimas JAV kongrese prasidėjo jau už savaitės laiko prieš sukakties dieną. O vasario 16-tą atstovų butas paskyrė ištisą valandą vien kalboms apie Lietuvą.

Atst. Patterson baigė savo kalbą tokiais žodžiais:

"Šią Lietuvos nepriklausomybės (besiartinančios) sukakties proga, Amerikos žodis yra pareiškimas vilties, jog ateis diena, kada Lietuvos žmonėms išsipildys jų tautinio likimo paskirtis ir jie vėl džiaugsis naturalia kiekvienos tautos teise būti laisviems, kaip kad jie buvo anksčiau, kad jie galėtų vėl žengti progreso keliu, siekdami laimės, kaip laisva ir nepriklausoma tauta".

"Naujienos" jau ragino lietuvius rašyti *padėkos laiškus* senatoriams, kongresmanams, gubernatoriams, miestų mėrams ir kitiems pareigūnams, vienokiu ar kitokiu būdu prisidėjusiems prie Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo. Reikia neužmiršti ir valstybės sekretoriaus Dulles, kurio pareiškimas buvo paskelbtas spaudoje.

Dar kartą prašome: *rašykite jiems*, kad jie žinotų, jogei lietuviai jų gerą valią įvertina!

FORMOZOS TEISINĖ PADĖTIS

Laikydamiesi Kremliaus linijos, lietuviški komunistai reikalauja, kad Jungtinės Valstybės atiduotų Formozos salą Peipingui. Bimba įrodinėjo, kad ta sala "priklauso" Kinijos komunistų režimui, nes ji esanti Kinijos "pašonėje", tuo tarpu kai Amerika guli "už tūkstančių mylių". Dabar jisai bando paremti Peipingo pretenzijas į Formozą ne tik geografija, bet ir teise.

Rašo:

"Per ilgus, ilgus amžius tos salos (Formoza ir Pescadores) priklausė Kinijai ir buvo skaitomos Kinijos teritorija.

"Berods, 1895 metais Japonija spėka jas atėmė iš Kinijos ir pasisavino.

"1943 metais, Egipto sostinėje, Cairo mieste, susirinko didieji talkininkai. Jie nutarė Formozą ir kitas salas sugrąžinti 'Kinijos respublikai'."

Čia stabtelėsime, nes Bimbos pasakojime jau yra dvi aiškios netiesos.

Faktas yra tas, kad Japonija ne tik jėga atėmė "ir pasisavino" Formozą, bet ir padarė su ja *sutartį*, pagal kurią Kinija atsisakė nuo Formozos ir savo teises į tą salą pervedė Japonijai. Šita sutartis tarp Japonijos ir Kinijos buvo kitų valstybių pripažinta ir buvo galioje daugiau, kaip per 40 metų.

Kita netiesa Bimbos pasakojime liečia Cairo konferenciją. Tenai nebuvo nutarta "sugrąžinti" Formozą Kinijos respublikai, o tik buvo susitarta galutinoje taikos konferencijoje tarp Japonijos ir buv. jos karo priešų *remti Kinų respublikos pretenziją* į Formozą ir Pescadores. Prezidentas Rooseveltas ir premjeras Churchillas davė *prižadą* remti, bet ne daugiau.

Iš tikrųjų tai juodu ir negalėjo nutarti "atiduoti" Formozą kinams, nes tokios rūšies nutarimas neturėtų teisinės galios be JAV senato ir Britanijos parlamento patvirtinimo. Antra vertus, su Japonija kariavo ne tik JAV ir Britanija, bet ir visa eilė kitų valstybių. Galutinam klausimo išsprendimui reikia jų visų sutikimo.

Tačiau taikos konferencijoje su Japonija Sovietų Sąjunga *atsisakė dalyvauti*, nors ji buvo kviečiama. Kitos kariavusios su Japonija valstybės nerado galima Formozos likimą spręsti, kadangi nebuvo (ir šiandien dar nėra) visų pripažintos kinų respublikos valdžios: vieni laiko teisėta tautinę Chiang Kai-sheko vyriausybę, kiti — Mao Tze-tungo režimą. Todėl Formozos ateities klausimas pasiliko atidaras.

Bet taikos sutartyje su Japonija pastaroji atsisakė nuo savo teisių į Formozą ir paliko tą salą globoti *Jungtinėms Valstybėms* — iki to laiko, kol jos likimas nebus galutinai išspręstas.

Tai tokia yra *teisinė* padėtis Formozos klausimu.

Taigi Bimba arba nesižino ką šnekąs apie Formozą, arba sąmoningai klaidina savo skaitytojus, pasakodamas apie Peipingo komunistų "teisę" į tą salą.

K. T. DUBYSA

Jaltos koegzistencijos dešimtmetį minint

Antrasis pasaulinis karas artėjo prie numatomo galo. Iš vakarų ir rytų spaudžiamos traukėsi pakrikusios Hitlerio armijos Vokietijos vidurin prie Berlyno. Karo audra visu svoriu šėlo pačioje Vokietijoje. Visi karo pradžioje vokiečių okupuoti kraštai buvo išlaisvinti. Padėtis buvo aiški: kapituliacija be sąlygų. Ji sąjungininkų buvo sutarta ir vykdoma, neatsižvelgiant į tai, kas gali būti ateityje. Svarbiausias tikslas buvo paklupdyti priešą ir sunaikinti jo karinį galingumą. Kaip tik tuo svarbiu momentu, pasitaikančiu retai istorijoje, Jaltoje susirinko konferencijon "trys didieji" sąjungininkai: Amerikos prez. F. D. Roosevelt (su pagarsėjusiais patarėjais), Didžiosios Britanijos min. pirm. W. Churchill ir sovietų Rusijos diktatorius Josifas Stalinas. Konferencijos tikslas buvo gražus — nustatymas gairių, karo metu tautoms padarytų skriaudų atitaisymas, aptarimas kapituliavusios Vokietijos okupacijos reikalų, nusistatymas "paspausti" tebekariaujančią Japoniją, kad ir pastaroji trumpiausiu laiku kapituliuotų. Panašiais norais, pasiryžimais 1945 m. vasario mėn. 11 d. susirinko Jaltoje konferencijon didžiųjų valstybių galvos, patarėjai, ekspertai ir visokiausių sričių žinovai. Kas virto iš konferencijos gerų norų, pasirašytų susitarimų, įsipareigojimų, labai gerai matome šiandieną visu tikrovės nuogumu.

Nelaimingoji Jalta — baimę sukeliąs žodis

Nors Stalinas stengėsi savo baimę paslėpti nuo bėgimo iš Kremliaus į Kuibyševą, jis nejautė baimės, kad reikės vėl tas pakartoti. Kaip konferencijos šeimininkas jis rodė savo bičiuliams didelį džentelmeniškumą, kuris bičiuoliuose sukėlė įtikinantį juo pasitikėjimą. O tai turėjo lemenčią įtaką konferencijos pasisekimui ir Stalino laimėjimui. Per dešimt metų dalis susitarimų paaiškėjo, bet dalis ir šiandien yra laikoma paslaptyje. Tiesa, Amerikos dabartinė vyriausybė buvo nusistačiusi paskelbti visus Jaltos susitarimus, bet, deja, to dar nepadarė. Teks palaukti kurį laiką pasižadėjimo išpildymo. Bet turint galvoje žinomus faktus bei konferencijos pasekmes, tenka ją pavadinti viena iš blogiausių, viena iš didžiausių istorijoje politinių klaidų, kurios atsirado toje konferencijoje arba kilo iš jos dvasios.

Stalino veidmainystė atsiekė tikslo

Nors sovietų karinės jėgos kovėsi netoli Berlyno, bet raudonosios armijos galybė buvo įsitempusi iki tokio laipsnio, kad kiekvienu metu galėjo susvyruoti ir imti byrėti. Šito konferencijos dalyviai lyg ir nepastebėjo, bet kėlė tostus už jos nenugalimumą, didvyrišką kovą, kurią pats Stalinas kaip vyriausias vadas savo laikysena sugebėjo užimponuoti. Tikrumoje vakariečiams reikėjo tik mažą valandėlę atleisti vakaruose vokiečių spaudimą sausumoje ir ore ir tada būtų buvęs matomas kitas bolševikų didvyriškumo vaizdas. Vokietija visviena būtų kapituliavusi, bet būtų sudavusi komunizmui dar vieną smūgį, kuris būtų nulėmęs Jaltos konferencijoje prasidėjusią pasaulio tragediją kita ir daug palankesne demokratinei laisvei linkme. Kad tas neįvyko, šiandien laisvasis pasaulis turi patį didžiausią priešą — Jaltos konferencijos komunistinį partnerį — Sovietų komunizmą.

Dešimtmečio balansas

Sąjungininkai savo pasižadėjimus Jaltoje, Teherane, Potsdame ir kitur sąžiningai vykdė. Vos besilaikantį ant kojų komunizmą parėmė, sustiprino bilijoninėmis paramomis, atidavė jam milijonus žmonių su keliomis buvusiomis laisvomis tautomis, sudraskė Europą. Susitvarkęs su "padovanota" Europos dalimi, komunizmas savo žvilgsnį nukreipė į Azijos erdvę ir ten greitai parodė savo peršamos "koegzistencijos" taikos norus. Karo grobio ir Vokietijos pramonės mašinomis, technika, mokslininkais, išradėjais (išvežtais prievarta ar geruoju) sustiprino savo karinį galingumą, patobulino senus išradimus ir naujų "sukombinavo", kaip atominę ir vandenilio bombas, patrankas, raketas ir visą eilę kitų.

Jaltoje buvo susitarta, pasirašyta, kad Lenkijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje bus laisvi rinkimai, ir patys gyventojai pasirinks sau patinkamą santvarką. Iki šiandien tos "malonės" komunistai neduoda, bet prieš gyventojų valią ten įvedė komunistinį režimą. Tas pats ir su Čekoslovakija. Vokietija turėjo būti suvienyta, Austrijai grąžinta nepriklausomybė. Ne tik kad to nepadaryta, bet ir neatrodo, kad kas nors bus daroma. Komunizmo laimėjimas Azijoje yra taip pat reikšmingas. Didžioji Kinija suraudona-

(Tęsinys 6-me pusl.)

JONAS RUGIS, Dipl. Inž. Chem.

ŠVĖKŠNOS PRAEITIS

VIENO ŽEMAITIJOS MIESTELIO ISTORIJA

Mano Tėvas, Dr. Juozapas Rugis, savo veikimui pasirinko Švėkšną, ir čia sudėjo savo jėgas, žinias ir net gyvybės auką, eidamas savo pareigas. Šviesiam atminimui to didelio Lietuvos patrioto, idealisto veikėjo ir Švėkšnos mylėtojo šį darbą skiriu.

ĮŽANGA*)

Daugelis Lietuvos miestelių turi įdomią praeitį, ir daug istorinių žinių slėpėsi mūsų dvarų ir klebonijų archyvuose. Dar 1923-24 metais, būdamas Švėkšnos gimnazijoje istorijos mokytoju, kaipo švėkšniškis susidomėjau mūsų miestelio istorija ir, progai pasitaikus, pradėjau tirti klebonijos archyvą. Nustebau užtikęs nemažai senų dokumentų su karalių ir žymių didikų parašais, ir net Romos Kūrijos raštus. Tas mane paskatino nuodugniau tą archyvą studijuoti. Tas darbas pareikalavo daug laiko, nes senieji dokumentai turėjo savotišką rašyseną ir kalbą. Didelė dalis raštų buvo rašyta lotynų, slavų ar baltgudžių kalbom. Iš tų dokumentų paaiškėjo daug žinių apie Švėkšnos istoriją. Tokių pat žinių surinkau ir Švėkšnos dvaro archyve. Okupacijų ir karų metu tie archyvai tikriausiai žuvo.. Pav. Švėkšnos dvaro archyvas buvo bolšvikų sudeginta kartu su dvaro biblioteka dideliame lauže, užkurtame dvaro parke.

Surinkęs archyvuose gan daug medžiagos apie Švėkšnos praeitį, papildžiau ją apklausinėdamas senesnius apylinkės žmones ir pasirausęs po kitus archyvus ir bibliotekas. Surinktą medžiagą panaudojau porai paskaitų. Man išvykus iš Švėkšnos, ji ten žuvo karo sūkuriuose ir tik dalis mano užrašų liko išsaugota. Kas liko atmintyje ir užrašų likučiuose, tuo mėginu čia pasidalinti su maloniais skaitytojais, ypatingai su švėkšniškiais ir apsaugoti tas žinias ateičiai nuo pranykimo.

Pavardės ir vietų vardai yra cituojami taip, kaip pažymėta tų laikų dokumentuose.

Šia proga laikau sau malonia pareiga padėkoti mano seseriai, p-lei Alicijai Rugytei, už išsaugojimą dalies mano užrašų, grafui Aleksandrui Plateriui už suteiktas žinias ir atsiminimus, užsilikusius jo atmintyje, p. Povilui Balčėnui už prisiminimus apie vėlesnius Švėkšnos gyvenimo laikus.

I.

Kada Švėkšnos vietovė buvo apgyventa, jokių žinių nėra, ir greičiausiai tai slepiasi labai tolimoje praeityje. Pačioje Švėkšnoje specialūs kasinėjimai nbuvo daromi, o atsitiktini, kaip pav. namų pamatų ir šulinių, nieko neparodė apie galimą senovėje gyvenimą šioje vietoje. Bet Švėkšnos apylinkė jau gilioje senovėje buvo gan tirštaig yvenama. Švėkšnos parapijoje yra net keletas vietovių, kuriose gausiai aptinkama iškasamų liekanų poliruoto akmens ir žalvario amžių. Didesni, planingi kasinėjimai buvo daromi dr. Nagevičiaus 1909 metais Daukšaičių kaime ir davė daug įdomios medžiagos. Tų kasinėjimų ksponatus galima buvo matyti Kauno miesto muziejuje. Taip pat gausu panašių liekanų ir prie Nikėlų kaimo. Autorius 1924 m. darė ten bandomuosius kasinėjimus ir užtiko paviršutiniuose smėlio sluoksniuose gan gausių priešistorinių liekanų, panašių į Daukšaičiuose rastų. Teko girdėti is apie kitose vietose išariamas ar atsitiktinai randamas liekanas, nors jų buvimą neteko patikrinti dėl susidėjusių aplinkybių. Tos liekanos įrodo, kad Švėkšnos apylinkė buvo gyvenama dar priešistoriniais laikais.

Taip pat gausu Švėkšnos apylinkėje didesnių ir mažesnių piliakalnių. Kai kurie jų gražiai užsiliko ir aiškiai matosi jų išplanavimas ir gynybos sustiprinimui atlikti žemės darbai. Dauguma tų piliakalnių yra gražiose vietose, prie kurio nors skaitlingų Švėkšnos apylinkės upelių. Jie buvo steigiami tokiose vietose, aišku, ne dėl gražumo, bet kad išnaudotų upelius ir jų aukštus krantus piliakalnių apsaugai nuopr iešų. Gražiai yra užsilikęs šiuparių piliakalnis Graumenos upės krante ir Jomantų piliakalnis Ašvos upės krante. Pirmasis didelis, gražiai apaugęs medžiais, kiek apgadintas liekanų rusų apkasų žymių I Pasaulinio karo. Švėkšnos apylinkė, gausingų upių ir upelių išraižyta, buvo gan saugi gyventi. Ją dengė gausūs miškai, kurie supo dabartinio miestelio vietovę iš arti. Seni XVI amžiaus raštai mini didelius miškus Pagraumenėj, o tokie vardai kaip Vilkėnai ar netolimas nuo jų Vilkų-Kampas liudija, kad šiose vietose būta tokių miškų, kuriuose laikėsi vilkai. Dar prieš kelias dešimtis metų Švėkšnos miestelį iš arti ir beveik iš visų pusių supo ganyklos, kurios susidarė iškirtus tuose plotuose mišką.

Švėkšnos geografinė padėtis irgi buvo įdomi ir tinkama gyventi. Apylinkė buvo netoli jūros ir gulėjo tarp Prūsų žemės ir Žemaitijos. Kryžiuočių Ordino kronikos, aprašydamos žygius į Žemaitiją, nurodo žymesnius kelius, kuriais paprastai vykdavo Ordino žygiai. Vienas tų kelių eina per Švėkšnos apylinkę. Neturint medžiagos po ranka, tikros jo krypties negaliu nurodyti. Apytikriai kelias ėjo nuo Klaipėdos pro Skomontus, toliau maždaug dabartiniu Švėkšnos — Skomontų vieškeliu, kažkur netoli Stirpeikų kaimo perkirsdavo Švėkšnalės upelį ir jį supančias pelkes ir pasukdavo Bareikų link. Po Melniko sutarties tarp Vytauto ir Kryžiuočių Ordino, pastarajam atidavus Mažąją Lietuvą, vokiečiams, Švėkšna atsirado pačiame pasienyje. Pro jos apylinkę, kaip matosi jau iš XVI šimtm. raštų, ėjo keliai į Prūsus, Klaipėdos uostą ir Tilžę. Susisiekimas turėjo būti gan gyvas kaip politiniais, taip ypač prekybiniais reikalais. Tad galima spėti, kad Švėkšna jau XV šimtmetyje buvo miestelis ir pasienio administratyvinis bei prekybins centras. Švėkšna ir jos apylinkė priklausė žymiems Lietuvos didikams Kęžgailoms. Iš to jau galima spręsti, kad Švėkšna buvo gan svarbus punktas, nes Lietuvos kunigaikščiai pavedė ją valdyti savo artimiems ir patikimiems didikams.

Pabaigoje XV šimtmečio Švėkšną valdo Žemaitijos seniūnaitis Nikalojus Kęžgaila, garsaus Kęžgailos, Vytauto didiko, palikuonis. Įdomu, kad jisai, pagal Rusijos didikų paprotį, rašosi Nikalojus Jonavičius Kėžgaila, pridėdamas prie savo vardo tėvo vardą su galūne "vičius". (Senovėje carų Rusijoje tik aukšto luomo žmonės taip galėjo vadintis, o eiliniai žmonės vartojo tėvo vardą su galūne "ov".) Bet kartu su rusų įtaka jau matosi ir Vakarų Europos įtaka, nes Kęzgaila vadina save Didžiosios Lietuvos Kunigaikštijos markizu t.y. vartoja tik Vakarų Europoje žinomą bajoriškąjį titulą.

*) **Švėkšnos praeitis** prieš penkerius metus buvo išspausdintas atskiru leidiniu, kuris, tačiau, mažai tebuvo išplatintas. Todėl tas leidinys dabar perspausdinamas Naujienose, bet jau gerokai papildytas ir pertvarkytas.

Tarptautinis fašistų internacionalas

Pietų Vokietijos radiofonas (Sueddeutscher Rundfunk Stuttgarte) paskelbė Dr. Pechelio straipsnį apie fašistinį internacionalą ir jo veiklą visame pasaulyje. Neminėdamas pavardžių, radijas pažymėjo, kad atskiruose kraštuose pasireiškią įvairūs fašistiniai sambūriai sudaro, palyginti, nedideles grupes, kurios parlamentuose nėra atstovaujamos. Išimtis — tik vienoj Italijoj. Nors kai kurios iš jų viena su kita kartais savitarpyje net kovoja, vis dėlto visos yra išlaikiusios "fašistinį stuburkaulį". Fašistiniai sąjūdžiai, radijo pareiškimu, yra persimetę taip pat į arabų karštus ir prisidėję prie neramumų sukėlimo šiaurės Afrikoje. Egipte jie pasireiškia kaip nacionalsocialistai, žaliamarškiniai ir jaunieji egiptiečiai. Jame, Sirijoje ir Jordanijoje veikia taip pat buvusieji SS karininkai. Minimųjų grupių vadovai visuomet stengiasi palaikyti ryšius su fašistiniu internacionalu ir bendradarbiauja naciniam žurnalui "Nation Europa", kuriam rūpi suformuoti antidemokratinę Europą. Juos taip pat remia vokiečių, italų ir ispanų fašistai. Jų įtaka pasireiškia taip pat Pietų Amerikoj ir net pačiose JAV-se. Mažesnės grupės veikia Kanadoje, Airijoje, Anglijoje, Turkijoje ir Japonijoje.

Radijas didesnę reikšmę skiria italų neofašistų sąjūdžiui (MSI), turinčiam savo atstovus italų parlamente. Jie drauge su fašistinėmis grupėmis, pasireiškusiomis per Antrąjį karą okupuotose kraštuose: Prancūzijoje, Belgijoje, Olandijoje, Danijoje, Norvegijoje, neutraliuose: Švedijoje ir Šveicarijoje, atskilusiomis grupelėmis Vak. Vokietijoje ir Austrijoje, taip pat kai kuriomis rusų emigrantų grupėmis, be to, atitinkamais vengrų, kroatų ir rumunų sąjūdžiais, daugiausia ir remia fašistinį intenrnacionalą. Šis internacionalas ypač smarkiai kovoja su JAV-ėmis, tuo pačiu netiesioginiai paremdamas Maskvos kėslus. Radijo pareiškimu, sovietinis totalizmas yra iškeptas iš tos pačios kruvinos tešlos, kaip ir Hitlerio nacionalsocializmas. Ir jo svarbiausi šūkiai yra — "Šalin amerikiečių okupantus", "Išlaisvinti Europą iš amerikiečių imperializmo" ir pan. Radijas įspėja, kad į šį fašistų internacionalą reikia demokratams ir jų šalininkams kreipti rimtą dėmesį, juo labiau, kad patys demokratai dar nėra išgyvenę savo vidaus krizės. Fašistų internacionalas savo propagandinei veiklai remti turi gausius pinigų išteklius, gaunamus iš italų, ispanų, argentiniečių, švedų, šveicarų, prancūzų šaltinių ir net iš tų pačių JAV. Fašistai, išnaudodami dabartinį laisvojo pasaulio konfliktą su Maskva, stengiasi savo veiklą visokiais būdais stiprinti, tam tikslui pasinaudomi net ir per karą užmegztais ryšiais su įvairių kraštų SS daliniais. Dalis fašistinių sąjūdžių skelbia kovoją su bolševizmu, bet ne viena proga pareiškia, kad Vakarų valstybėse esančios priešbolševikiškai nusistačiusios arba bent neįstengiančios kaip reikiant su bolševizmu kovoti. Planuojama ateityje visą pasaulį pertvarkyti fašistiniais pagrindais, kad jam vadovautų rinktiniai fašistų vadai. Kai kurie iš jų, tardamiesi kurią "trečią jėgą", turinčią savo svoriu įsiterpti tarp Maskvos ir Vakarų, siūlosi net eventualiai eiti Amerikai į pagalbą, kaip sąjungininkai prieš Maskvą, bet kiti rūpinasi pakirsti Vakarų pajėgumą sudarinėdami "neutralistinius sąjūdžius" Europoje. Tačiau toks veikimas, kaip pažymi radijas, tiktai pasitarnauja, nors ir netiesioginiai, tai pačiai Maskvai. Tačiau faktas lieka faktu, kad visų jų svarbiausias uždavinys yra vesti kovą prieš demokratinę santvarką pasaulyje. Radijas, pažymėdamas, kad meilės internacionalo jėgos, pasireiškiančios Tarptautinio Raudonojo Kryžiaus ir kitų panašių tarptautinių institucijų veikla, vis dėlto bus stipresnės už ardomąsias fašistinių internacionalų jėgas, įspėja demokratus, kad iš čia kylančio pavojaus per daug nesumenkintų.

Pasižymėjęs šveicarų liberalų dienraštis "Neu Zuercher Zeitung" Nr. 22-1955 plačiai aprašo, kaip neofašistinės tendencijos ir rasinė neapykanta pasireiškia Š. Amerikoje. Be Kluks Klano pasekėjų, ten esama ir šiaip, nors negausių, antisemitinių arba "rasinį grynumą" propaguojančių grupelių, kurios rūpinasi neofašistines tendencijas prigydyti Amerikos visuomenėje. JAV atstovų rūmų antiamerikinei veiklai tirti sudarytas komitetas neseniai viešai paskelbė savo tuo reikalu pranešimą, kuriame šias ekstremines neofašistų ir kitas neapykantą skelbiančias bei vykdančias grupeles taip pat griežtai pasmerkia, kaip ir komunistinę subversyvinę veiklą. Kovotojai su nacizmu ir komunizmu klausia: negi ir JAV turės būti fašistinės? Minimojo komiteto tardymai parodė, kad JAV-se kiek rekšmingiau savo veikla pasireiškia vad. National Renaissance Party ir fašistinių tendencijų sąjūdis, kuris spiečiasi apie antisemitinį dvisavaitinį žurnalą "Common Sense". Partijai vadovauja jaunas fanatikas James H. Madole iš Beacono, 1953 m. gegužės mėn. sąjudžio organe "National Renaissance Bulletin" paskelbęs, kad "tat, ką Hitleris įvykdė Europoje, Amerikoje padarys NRP". Jų vyr. būstinė yra beveik išimtinai vokiečių gyvenamas Yorkville miestelis. Ir Madole, apsuptas juodomis uniformomis vilkinčių savo "elitinės gvardijos" narių, vietoje hakenkreuzo prisisegusių panašų į žaibą partijos ženklelį. Ir jie kalba apie "rasinį pirmumą", "išveisimą" demokratinės valdymosi formos, kurią turėtų pakeisti korporaciniais pagrindais sudaryta ūkinė santvarka, valdžią vykdytų iš elito parinkti žmonės etc. Minimoji pronacinė NRP partija džiaugiasi Kremliaus žygiais, kai ten buvo pradėti vykdyti antisemitiniai valymai. Apskaičiuojama, kad NRP turi ne daugiau kaip 700 narių. Prieš metus laiko Madole paskelbė, kad jo organizacijėlė norinti pasiųsti net savo atstovą į kongresą. Kandidatu buvo minimas Keith Thompson jr., kurį laiką atstovavęs neonacių generolui Remeriui. Tačiau Thompsonas iš tikro per rinkimus savo kandidatūros neišstatė, ir apie jį daugiau nebuvo girdėti.

Amerikoje ne viena proga taip pat pasireiškia ir antisemitines pajėgos. Esama viešbučių, kurie nepriima jokių žydų, klubų, kurių nariai negali būti žydai, firmų, nepalaikančių su žydais jokių reikalų,etc. Tokį nusitatymą savo propagandai nekartą stengiasi panaudoi bolševikai. Laimei, kada ėjo nuteistų už atominių paslapčių išdavimą žydų Rosenbergų byla, prezidentas Trūmanas pasirūpino, kad ir prokuroras, ir teisėjas, ir gynėjai būtų taip pat žydai. Tuo būdu Rosenbergai buvo nuteisti ne kaip žydai, nors bolševikai ir stengėsi tą momentą išnaudoti savo propagandai, bet kaip šnipai ir svarbiausių valstybinių paslapčių išdavikai. Panašių bandymų tiek iš bolševikų, tiek iš fašistuojančių grupių esama ir daugiau. Demokratiniai sąjūdžiai ir demokratinių įsitikinimų piliečiai paskatinti su rimtu atsidėjimu sekti tolimesnę įvykių eigą ir neleisti negirdomis kylančio fašizmo ar neonacizmo pavojaus. Susipažinusieji su fašistinių ar fašistuojančių sąjūdžių veikla demokratinių įsitikinimų piliečiai pažymi, kad nors fašistinis internacionalas pasaulyje, palyginant su kitomis politinėmis partijomis, dar yra silpnas ir demokratybei tiesioginiai nesudaro ypatingos gresmės, bet savo ardomąja veikla veikia vis tiek, kaip ir bolševikai, prieš demokratinius sąjūdžius ir partijas. Bolševikai, sugebėdami tinkamai išnaudoti Vakarų nevieningumą ir savitarpio nesutarimus, nors ir netiesiogiai, taip pat pariamia fašistines grupes, nes tos jiems padeda dar daugiau skaldyti demokratinę visuomenę. Praktika parodė, kad paskiau, užėmę kurį nors kraštą, fašistus ar fašistuojančių, atlikusių mauro darbą, bolševikai lengvai likviduoja. Deja, ne visi įstengia tinkamai tą pavojų pramatyti ir tautinės ar demokratinės visuomenės ardytojų slaptuosius kėslus bei užmačias atskleisti viešumai.

(ELTA)

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Photo
Herman Scholz (kairėje), New Yorko šoferis, kuris yra tardomas ryšium su milijonieriaus Serge Rubinstein nužudymu. Scholz bute policija užtiko visokių ginklų.

LAIŠKAS ČESLOVUI MASALCUI

Iš Vokietijos, Winterbacho, yra atėjęs laiškas Česlovui Masalcui. Laišką galima atsiimti NAUJIENŲ Administracijoje darbo valandomis.

N. Adm.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS.

Atvyko žurnalistas Prielgauskas

Žurn. Klemensas Prielgauskas, "Naujienų" bendradarbis Kanadoje, šiomis dienomis iš Hamiltono atvyko į Chicagą, kur žada užtrukti apie savaitę laiko. Apsistojo pas Antaniną Prielgauskaitę-Kisielienę, 4134 S. Rockwell St. Savo pirmosios Chicagoje viešnagės metu K. Prielgauskas žada aplankyti artimesnius savo draugus ir susipažinti su miesto įžymybėmis.

ARNOLD PETKUS TECHNIKAS

Arnold Petkus labai gerais pažymiais pirmo semestro pabaigoje baigė Tilden Technikos aukštesniąją mokyklą ir dabar pradėjo lankyti Illinojaus Technikos Institutą. Jis ten studijuos mechanikos inžineriją.

Tilden mokykloje Petkus priklausė garbės klubui, buvo krepšinio komandos narys, laiškų klubo dalyvis, populerus pietų ruošoj ir veiklus senjorų taryboje. Be to, jis dar yra gerai pasižymėjęs ledo čiuožimo sporte. Netrukus susilauksim technikos inžineriaus.

Arnoldo ryžtingumui daug įkvėpimo davė ponai Petkai, 6233 Woodlawn Ave. Jis savo pažadą nuoširdžiai ir rūpestingai vykdo.

Ona Dovgin

Nugaros skaudėjimas?

Greitai palengvinkite įkyrų nugaros raumenų skausmą vartodami Johnson's Back Plaster — beveik taip kaip nešiodamiesi šildančią paduškėlę. Plasteris atveda šildantį gaivinantį kraują į skaudančią vietą, sustiprina pailsusius raumenis. Gaunamas visose aptiekose.

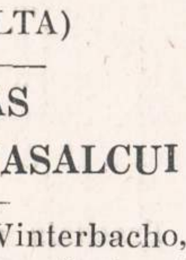

Johnson's BACK PLASTER

* Prie žalios šviesos įstatymas leidžia jums eiti per gatvę, bet susisiekimo nelaimių statistika rodo, kad įstatymas ne visada garantuoja saugumą. Eidami per gatvę, saugokitės sukančių mašinų ... Saugumas reikalauja, kad eitumėte per gatvę tik prie kampu.

5 ¼ % ON YOUR MONEY

★ This security on the New York Stock Exchange has no bonds or preferred.
★ It is strong financially with more than $4.500.000 in cash and current assets four times current liabilities.
★ Dividends have been increased four times in the past five years.
★ This company has large or controlling interests in four other companies, and has great possibilities for future expansion and growth.

For more information on this or any other investment matter, contact

Eldredge, Tallman & Co.
INVESTMENT SECURITIES
231 SO. LA SALLE STREET, CHICAGO
Telephone: RAndolph 6-6041

RAKANDAI

ILGIAU TARNAUS GRAŽIAU ATRODYS IŠ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PROGRESS FURNITURE Co
4181-83 ARCHER AVENUE
Tel.: LAfayette 3-3171
Brighton Parko Kolonijoje.

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, gerųjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

TAIGI PRADĖK TAUPYTI ŠIOJE LIETUVIŠKOJE ĮSTAIGOJE.
Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.
4071 Archer Ave. Tel.: LAfayette 3-8248
(į vakarus nuo California Avenue)
CHARLES ZEKAS, Secretary
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų.
Trečiad. 9:00 ryto iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

Chicagos Lietuvių Klubų ir Draugijų 1955 m. Valybos:

MORNING STAR KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. St. Jacobs, 2050 W. Pierce Ave., telef. HU 6-0324; vicepirm. J. P. Benekaitis, 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; nut. rašt. A. Walskis, 3259 W. Pierce Ave., tel. AL 2-0239; fin. rašt. John Radišauskas, 2019 W. Pierce Ave.; kasininkas John Draugelis, 1701 N. Pulaski Rd., tel. DI 2-5117; kasos rašt. John Raila, 4839 Winnemac Ave., tel. MU 5-9356; kasos glob. S. Vaškelis, 3308 Evergreen Ave.; maršalka A. Lungevič, 1741 No. Central Park Ave., CA 7-5111. Susirinkimai įvyksta 1-mą ketvirtadienį kiekvieno mėnesio svetainėje, 3600 W. North Ave., Chicago, Ill.

ŽEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Steponas Narkis pirm., 4353 So. Talman Ave., telef.: VI 7-1279; Juozas Baličias vicepirm., 4047 S. Maplewood Ave., VI 7-4094; Nellie Wilcop nut. rašt., 4443 So. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; Paul J. Petraitis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; Adela Burba, iždin., 5847 S. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; Bernice Žemgulis kontr. rašt., 2535 W. 42nd St., tel VI 7-2879; Kastancija Juška maršalka, 4443 So. Rockwell Street; Steponas Narkis koresp. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio 3-čią trečiadienį 7:30 val. vak. Hollywood Inn svetainėje, 2417 W. 43rd Street, Chicago, Ill.

UNITY LITHUANIAN BEN. CLUB VALDYBA 1955 METAMS: Pirmininkas Mike Trijonis, 4510 So. Hermitage Ave., FR 6-2172; pirm. pagelb. Stanley Petkus, 4603. So. Paulina St., nut. rašt. Mike Martin, 6611 S. Fairfield Ave., HE 4-9822; fin. rašt. Walter Sharka, 4635 S. Washtenaw Ave., FR 6-0166; ižd. Nick Abaraviče, 8907 So. Cottage Grove Ave., VI 6-1855; kasos globėjai St. Laparskis ir Kost. Kupetis; namo trustisai: Nick Abaravičius, L. Rimšelis, P. Šeduikis; manager L. Rimšelis, 3020 W. 64th St. Susirinkimai vyksta kas pirmą kiekvieno mėnesio penktadienį 8 val. vakare, 4558 So. Marshfield Ave., Chicago, Ill.

UTĖNOS APSKRITIES DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; vicepirm. Florian Walentyn, 4652 S. Western Ave., tel. YA 7-8527; nut. raštin. Nellie Wilcop, 4443 S. Rockwell St., tel. YArds 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; iždin. Justin Yuškėnas, 2537 W. 45th St., tel. LA 3-8414; kasos globėja Minnie Danta, 4535 So. California Ave.; maršalka S. Viršilas, 4218 So. Rockwell Street; koresp. J. Jusevičius, 2624 S. Montgomery Ave. Susirinkimai vyksta kiekvieno mėnesio antrą antradienį, 7:30 val. vakare P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

LIET. BRIGHTON PARKO MOTERŲ KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Black stone Ave., DO 3-5165; Vicepirm. Catherine LaBuda, 4336 S. Artesian Ave., VI 7-2184; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Zemgulis, 2535 W. 42nd St., VI 7-2879; ižd. Adela Sankus, 2609 W. 43rd St., LA 3-6085; maršalka Kastancija Juška, 4443 So. Rockwell St. Susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą ketvirtadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 So. Talman Ave., Chicago, Ill.

TEISYBĖS MYLĖTOJŲ DRAUGYSTĖS VALDYBA 1955 METAMS: Joe Balchunas pirm., 7155 S. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; P. Kenutis vicepirm.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef. CA 5-3016; Felix Kasper fin. rašt., 3534 So. Lowe Ave.; Frank Bakutis, ižd. ir ligonių prižiūrėtojas, 2603 West 69th St., tel. HE 4-4638; Steve Rumchiks kontr. rašt.; Antanas Jaunis iždo glob.; J. Stumbris maršalka; Dr. J. P. Poška, daktaras kvotėjas, 3133 S. Halsted St., tel.: HE 4-2374. Susirinkimai įvyksta kas antrą sekmadienį kožną mėnesį Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 S. Halsted St., 1 val. po pietų. Nariais priimami vyrai ir moterys nuo 18 iki 50 metų amžiaus.

ERŽVILKO DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirmininkas Charles Redecke, 7210 S. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; vicepirm. Louis Antanavič, 7019 South California Ave., tel. PR 6-6561; nut. rašt. Nellie Wilcop, 4443 So. Rockwell St., tel YA 7-4472; fin. rašt. Bernice Žemgulis,2535 W. 42nd St., tel. VI 7-2879; ižd. Marie Redecke, 7210 So. Washtenaw Ave., tel. HE 4-2341; koresp. Jonas Dowiat, 5945 So. Albany Avenue, telefonas HE 4-9897. Klubo susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą trečiadienį, 7:30 val. vak. P. Vengeliausko svet., 4500 S. Talman Ave., Chicago.

SLA 36-tos KUOPOS VALDYBA 1955 METAMS: Antanas Zalatoris pirm., 8939 So. Bell Ave., BE 8-1385; Petras Juozapavičius vicepirm., 3210 S. Lowe Ave.; A. Kaulakis, fin. rašt., 3247 So. Emerald Ave., CA 5-3016; M. Vaidyla nut. rašt., 840 W. 33rd St., YA 7-4789; J. Balchunas ižd., 7155 So. Sacramento Ave., tel. GR 6-5078; A. Bradchulis kont. rašt., V. Jankauskas maršalka, Dr. J. P. Poška daktaras kvotėjas, 3133 So. Halsted Street. Susirinkimai įvyksta kiekvieną mėnesį pirmą trečiadienį Chicagos Lietuvių Auditorijoj, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vakare.

KRAKIŠKIŲ DRAUGIŠKO KLUBO 1955 METŲ VALDYBA: Felix Platkauskas pirmininkas, 4019 S. Rockwell St., tel. LA 3-0833; Mike Kačinskas vicepirm., 6924 So. Artesian, tel. PR 6-9337; Alex Kvedaras nutarimų rašt., 4246 S. Maplewood Ave.; Joseph Bložys turto rašt., 3938 W. 63rd Place, tel. RE 5-2562; William Jankauskas iždininkas, 3332 South Lowe Ave., telef. VI 7-1413; Organizatorė Mrs. Starene, 4002 S. Rockwell Street; Juozapas Bložys, koresp., 3938 W. 63rd Place. Susirinkimai įvyksta kas pirmą sekmadienį kiekvieno mėnesio Klub Vainutas svetainėje, 4256 So. Maplewood Ave., 2 val. po pietų. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

9-TO WARDO LIETUVIŲ DEMOKRATŲ VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. J. Skeivys, 9424 So. Burnside Ave.; vicepirm. J. Pivarūnas, 10732 So. Indiana Ave.; sekretorė Venckienė, 10718 So. Prairie Ave.; kasininkas K. Rubinas, 10503 Edbrooke Ave.; fin. rašt. A. Laurutėnas, 10530 So. Indiana Ave.; kasos globėjai: J. Labžentis, 10826 So. Wabash Ave., ir Bobelis, 10735 So. State St.; trustisai: Rekašius, 16 E. 113th Place ir E. Dambro, 2738 W. 60th St.; kontrolės komisija: E. Dambro ir Bobelis; prie Liet. Demokratų Lygos atstovai: J. Skeivys, E. Dambro ir S. Dambro.

AMERICAN LITHUANIAN CITIZENS AND BENEFICIAL CLUB VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Walter Butkus, 4012 Archer Ave.; vicepirm. John Ramans, 415 E. 74th St.; nut. rašt. Paul J. Petraitis, 812 W. 33rd St., tel. CA 5-9191; fin. rašt. Bernice Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef. VI 7-2879; kontr. rašt. A. Kvedaras, 4246 So. Maplewood Ave.; kasos glob. A. Masulis, 3252 So. Halsted St.; kasierius K. Kazlauskas, 3915 So. Sacramento Ave.; maršalka J. Gudonis; dakt. kvotėjas Dr. T. Dundulis, 4157 Archer Ave.; korespondentas A. Jusas, 2131 W. 24th St. Susirinkimai įvyksta kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Hollywood svet., 2417 W. 43rd St. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis, nuo 15 ligi 55 metų amžiaus.

CHICAGOS LIETUVIU SUVALKIEČIU DRAUGIJOS VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Adela Burba, 5847 So. Blackstone Ave., tel.: DO 3-5165; pirm. pagelb. Antanas Markauskas, 818 N. 14th Ave. Melrose Park, Ill., telef.: FI 4-7581; nut. rašt. Jonas Utara, 903 N. 20th Ave., Melrose Park, Ill., tel.: FI 4-3685; turto rašt. Vytautas Utara, 4537 S. Paulina St.; kontr. rašt. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St., tel.: HE 4-0290; iždin. John Puniška, 2605 W. 43rd Street, telef.: LA 3-6308; maršalka Simon Viršila, 4218 So. Rockwell Street. Susirinkimai atsibūna kas ketvirtą trečiadienį kiekvieno mėnesio Hollywood svet., 2417 W. 43rd Street. DRAUGIJOS CHORO VALDYBA Pirm. Vytautas Utara, 4537 S. Paulina St.; rašt. O. Švirmickienė, 2512 W. 69th St., tel.: HE 4-0290.; knyg. M. Endziulis, 5610 So. Maplewood Ave., tel.: HE 4-2343.

SUSIVIENIJIMO LIETUVIU NAMŲ SAVININKU BRIDGEPORTE VALDYBA 1955 METAMS: Antanas Shimkus pirm., 3100 So. Lituanica Ave.; Stasys Kunevičius vicepirm., 3220 So. Union Ave.; A. Kaulakis nut. rašt., 3247 So. Emerald Ave., telef.: CA 5-3016; Thomas S. Janulis fin. rašt., 3430 So. Morgan St., tel. VI 7-5775; Steve Rumchiks ižd., 3448 S. Union Ave., tel. YA 7-3558; J. Daraška iždo glob.; J. Stumbris maršalka. Susirinkimai įvyksta kas antrą antradienį kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vak., Chicagos Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted Street. Visi namų savininkai kviečiami priklausyti prie šios organizacijos.

UPYTĖS DRAUGIŠKO KLUBO 1955 METŲ VALDYBA: Adomas Bartus pirm., 7221 So. Francisco Ave., tel. HE 4-6761; Tadas Zaleckis vicepirm., 7236 So. Whipple St. Bernice Kutas nut. rašt., 5816 S. Sacramento Ave., tel. PR 6-4717; Bernice Žemgulis fin. rašt., 2535 W. 42nd St., telef.: VI 7-2879; Justinas Juškėnas iždin., 2547 W. 45th St., LA 3-8314; Jonas Jusis maršalka, 4332 So. Rockwell St.; Adela Burba koresp., 5847 So. Blackstone Ave., DO 3-5165. Susirinkimai įvyksta kas pirmą šeštadienį kiekvieno mėnesio Vainutas svet., 4256 So. Maplewood Avenue, 7:30 val. vak. Į klubą priimami vyrai ir moterys lygiomis teisėmis.

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Juozapas Balčiunas, 7155 So. Sacramento Ave., tel.: GR 6-5078; vicepirm. Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., tel.: WA 5-3972; nut. rašt. Frank Bakutis, 7229 So. Washtenaw Ave., tel.: PR 6-0575; fin. rašt. Thomas A. Petkus, 6714 So. Sangamon St., tel.: HU 3-0848; kasin. Domininkas Bredelis, 6751 So. Campbell Ave.; kasos glob. Kazimieras Brazaitis, 7212 So. California Ave., tel. HE 4-0273; koresp. Ona Švirmickas, 2512 W. 69th St., tel. HEmlock 4-0290.

LIET. TEATRALIŠKOS DRAUGYSTĖS RŪTOS NO. 1 VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Albert Tamson, 4300 So. Western Ave.; pirm. pagelb. Anna Casey, 3264 So. Halsted St.; nut. rašt. Frank Opulskas, 3955 Archer Ave.; fin. rašt. Thomas Salkauskas, 2514 W. 70th St.; kontr. rašt. Suzan Salkauskas, 2514 West 70th St.; kasos glob. Elizabeth Tamson, 4300 So. Western Ave.; kasin. Justin Yuškėnas, 2547 W. 45th St.; durų sargas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; ligonių lankytojas Tadas Selickis, 7236 So. Whipple St.; teisėjas Joseph Bartkus; teis. rašt. Elizabeth Tamson; korespondentas Frank Opulskas.

LIETUVIŲ ŽAGARĖS KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirmininkas W. Christian, 3238 W. 110th St., tel. CE 3-5635; vicepirm. J. Vebell, 6447 So. Emerald Avenue, telef. EN 4-4380; nut. rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ave., Cicero 50, Ill. tel. OL 2-8243; fin. rašt. Mrs. B Žemgulis, 2535 W. 42nd St., telef VI 7-2879; ižd. Mrs. Adelė Burba 5847 So. Blackstone Ave., tel. DO 3-5165; kasos glob. J. Sherman, 6348 So. Albany Ave., tel. PR 6-1552 koresp. J. Balakas, 1414 So. 49th Ct., Cicero 50, Ill., tel. TO 3-8534 maršalka Mrs. A. Povilaitis, 509 103rd Street. Klubo susirinkimai įvyksta kas 4-tą nedėldienį kiekvieno mėnesio Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. 1 valandą po pietų.

LIETUVOS ŪKININKO DRAUGIJOS VALDYBA 1955 METAMS: Pirmininkas Antanas Valonis, 2222 W. 107th St.; vicepirmin. Kazimieras Davis 5648 So. Bishop St.; 2 vicepirm. Elzbieta Dambro, 2738 W. 60th St.; nut. rašt. Jonas Zaura, 2222 W. 23rd Place; fin. rašt. Adela Tamor, 1832 So. 50th Ave., Cicero, Ill.; kasos globėjai: Stanislovas Žičkus, Jonas Žurkauskas ir Jonas Matilionis; kasininkas Vincas Duoba; teisėjas V. Valonis, Dr. S. Biežis daktaras kvotėjas, maršalka Ignas Benešunas, korespondentas Kazimieras Davis.

LIETUVIŲ MOTERŲ DRAUGIJOS "APŠVIETOS" VALDYBA 1955 M.: pirm. Stella Kaulakis, 3247. South Emerald Ave., tel. CA 5-3016; vicepirm. Anna Piliponis, 3302 S. Union Ave., YA 7-7484; nut. rašt. Sophie Puniška, 2605 West 43rd St., telef. LA 3-6308; fin rašt. Magd. Viščiulis, 4118 N. Ottawa Ave., GL 3-3622; ižd. Anastazija Valančienė, 5702 So. Emerald Ave.; iždo glob. Marė Endziulienė, 5610 S. Maplewood Ave.; tvarkdarė Ona Juozaitis, 3249 So. Green St. Susirinkimai Sandaros svetainėje, 840 W. 33rd Street, kas antrą antradienį.

DRAUGYSTĖ SUSIVIENIJIMO BROLIŲ IR SESERŲ LIETUVIŲ VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. A. Zaiagėnas, 129th ir State Rd., Lemont, Ill.; vicepirm. A. Barscius, 3014 W. 40th St.; fin. rašt. G. Jakubauskas, 3242 So. Emerald Ave.; nut. rašt. W. Pankauskas, 1820 Canalport Ave., CA 6-5388; kas. F. Norbut, 1645 W. Wabansia Ave., AR 6-1068; kontr. rašt. W. Vinclovas, 3362 So. Lowe Ave.; kasos globėjos: M. Sinkevičienė ir O. Siausgalvienė; ligonių apekūnas F. Norbut. Susirinkimai būna kas antrą sekmadienį kiekvieno mėnesio 1 val. po pietų Dievo Apvaizdos parapijos svetainėje.

SLA 63 KUOPOS VALDYBA 1955 M.: Pirm. Petras Kurzikauskas, 10634 So. Indiana Ave., tel. PU 5-0074; vicepirm. Juzė Klonienė, 8858 So. Cottage Grove Ave.; protokolo rašt. Petras Kučinskas, 5 W. 112th Pl., tel.: PU 5-8099; fin. raš. ir organ. Albinas Laurutanas, 10530 S. Indiana Ave., tel. WA 8-0865; iždininkė Anastazija Snarskis, 610 E. 88th St., tel. TR 4-9291; iždo glob. Magdė Bartulienė, 627 E. 89th Place, tel. VI 6-3337; Marė Simonelienė, 716 E. 92nd Place; maršalka Jonas Bolišauskas, 515 E. 91st Place, dakt.-kvotėjas Dr. J. Makaras, 11750 So. Parnell Ave., tel. PU 5-8277. Susirinkimai šaukiami Tuley Park svetainėje, 90th St. ir St. Lawrence kiekvieno mėnesio 1-mą penktad.

CICERO LIETUVIU NAŠLIU IR NAŠLIUKIU DRAUGIŠKO KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. Antanas Matul, 4155 Hirsch St., Chicago 51, Ill.; pirm pagelb. Paul Kvederis, 1420 So. 50th Ct., Cicero; nut. rašt. K. Kazlauskas, 4435 So. Campbell Ave., Chicago; turto rašt. Antanas Grincevičius, 8036 So. Yale Ave., Chicago 20, Ill., tel. ST 3-3316; kontrolės rašt. John Zaura, 2222 West 23rd Pl., Chicago; iždin. ir koresp. J. Balakas, 1414 S. 49th Ct., Cicero, tel. TO 3-8534; maršalka J. Striška, 1411 So. 48th Ct., Cicero. Susirinkimai vyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėnesio, 8 val. vak., 1500 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1955 M.: Pirm. John Benekaitis, 3724 No. Sheffield Ave., tel. LA 5-8216; vicepirm. Vic. Pačkauskas, 1645 No. Mozart St.; prot. rašt. John Railla, 4839 Winnemac Ave., MU 5-9356; fin. rašt. Št. Buneckis, 3312 Wabansia Ave., tel. SP 2-3765; kas. Paul Milaševičius, 4207 No. Linder Ave., tel. PA 5-0256; maršalka Anton Kuprevicz, 5431 W. Drummond Place. Klubo mėnesiniai susirinkimai šaukiami kas trečią trečiadienį, 3600 W. North Ave.

LIETUVIŲ RAUDONOS ROŽĖS KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Ben J. Naurich pirm., 1446 S. 49th Ave., Cicero 50, Ill.; W. C. Jankauskas vicepirm.; K. P. Deveikis nut. rašt.; A. B. Petkus iždininkas; Ben Tumaviče fin. sekr. Susirinkimai vyksta kas pirmą penktadienį kiekvieno mėn. Liberty svet., 1401 S. 49th Ct.

DRAUGYSTĖS LIETUVOS KAREIVIŲ VALDYBA 1955 METAMS: Kazys Šimkus pirm., 1514 S. 48th Ct., Cicero; S. Šileika ir J. L. Žukauskas vicepirm. ir ligonių lankytojai; K. P. Deveikis nut. rašt.; K. Andrijauskas iždininkas; Ben Tumaviče fin. rašt. Susirinkimai kas trečią sekmadienį kiekvieno mėnesio, Liberty svet., 1401 S. 49th Court.

SLA 301 KUOPOS VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. J. Tarulis, 1438 So. 50th Ct., Cicero; vicepirm. M. Tribičius; nut. rašt. J. Činikas; iždin. K. Genis; fin. rašt. ir organizatorius K. P. Deveikis; iždo globėjai A. L. Matul ir E. Yerusevich. Susirinkimai vyksta kas antrą pirmadienį kiekvieno mėnesio Liberty svet.

LIET. KULTŪROS DRAUGIJA, Chicagos Liet. Draugijos skyrius: Pirm. K. P. Deveikis, 1330 So. 49th Ave., Cicero; nut. sekr. J. Balakas; fin. sekr. ir iždininkas K. Jakubka; iždo globėjas M. Tribičius. Susirinkimai vyksta kas trečią ketvirtadienį Skadausko sveainėje, 1500 S. 49th Ave.

ZARASIŠKIŲ KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. James Tarulis, 1438 So. 50th Ct., Cicero, tel. OL 2-0312; vicepirm. J. Užundenis, 6753 So. Maplewood Ave., tel. PR 6-4710; nut. rašt. F. Zaliecka, 5347 S. Bishop St., tel. GR 6-3054; fin. rašt. J. Yuškėnas, 2547 W. 45th St., tel. LA 3-8314; ižd. Ralph Puslis, 7144 So. Sawyer Ave., tel. PR 6-7045; trys direktoriai: J. Alikonis, 1005 W. 58th St., tel. WE 6-6235; N. Matulis, 1318 N. Homan Ave., tel. AL 2-518.1; P. Padvaiskas, 2335 W. 23rd St., tel. YArds 7-9485. Susirinkimai šaukiami kas antro mėnesio pabaigoje Hollywood sveainėje, 2417 W. 43rd St., Chicagoje.

CICERO LIETUVIŲ PAGERINIMO IR POLITIKOS KLUBO VALDYBA 1955 METAMS: Pirm. J. F. Kimbark, 1613 So. 49th Ave., tel. TO 3-6593; vicepirm. J. Tarulis, 1438 So. 50th Ct., tel. OL 2-0312; nut. rašt. K. Genis, 1611 So. 49th Ct., TO 3-6169; fin. rašt. G. Pocius, 1607 So. 49th Ct., tel. TO 3-6445; iždin. K. Laudanskas, 1440 So. 48th Ct., tel. OL 2-7453; dvi iždo globėjos: O. Skridulienė 1617 So. 49th Ave. ir R. Račiauskienė, 1339 So. 50th Ave. Klubo susirinkimai laikomi kiekvieno mėnesio antrą antradienį, Lietuvių Liuosybės svetainėje.

— Buvę tremtiniai, nepamirškite likusių niūriose stovyklose savo draugų. Bent vieną kartą metuose aukokite jiems vienos dienos uždarbį!

KAS BUS SEKAMAS?

Pasaulio spauda apie SSSR vidaus pasistūmėjimus. — Išvados. — Kas kals, o kas zalatys. — Draugystė išvirkščiais kailiais. — Chruščevo reikalavimai. — O kas iš to išėjo. — Atpirkimo ožys. — O kas sekamas?

1

Bet kuris SSSR komunistų viršūnių valdinėse laktose persitvarkymų laisvame pasauly sutinkamas dideliu susidomėjimu ir įvairiais spėliojimais dėl SSSR ateities.

Štai dėl Malenkovo iškritimo iš sovietų valdžios taip pat pasaulio didžiosios, laisvosios ir nelaisvosios spaudos buvo visaip aiškinamas bei visokeriopos prielaidos daromos. JAV didžioji televizijos NBC stotis pasikvietė talkon A. Kerenskį padėti tą mįslę spręsti. Sakytum, lyg A. Kerenskis būtų didesnis sovietinio užkulisinio gyvenimo žinovas, negu įgudusieji ir pastabieji kai kurie JAV laikraštininkai.

Iš tų visų buvusių spaudoj, per radiją bei televiziją padarytų pranešimų ir pastabų, galima daryti išvadą, kad jau nebedaroma galvatrūkčių neapdairių sprendimų, ir tas atsitikimas jau nesijamas su galimomis SSSR vidaus gyvenime bet kuriomis atmainomis bei netikima į galimybes taikingai su SSSR sugyventi. Tai žingsnis pirmyn. Ana, kai Stalinas mirė, tai buvo tokių spėliotojų, kurie rytojaus dieną laukė revoliucijos toje nuolat kunkuliuojančioj komunistų tvarkomoj valstybėj. Nudegė nagus, tai dabar jau spėliojama atsargiau, santūriau.

Malenkovo iš sovietinės valdžios išstūmimas ar Berijos sušaudymas bei Stalino mirtis tėra tik asmenų pakeitimas vienų kitais, bet ne pačių valstybės pagrindų pertvarkymas. Toks pasitvarkymas galimas tik iš apačios. O "apačia", tai yra rusų liaudis, tyli, kaip ji tylėjo visa trejetą šimtų metų, kai Romanovų giminės carų rūmuose ėjo nuolatinės rietenos, peštynės ir žudynės.

Vieton Malenkovo į sovietinės valdžios pirmininko kėdę pasodintas kariu nebuvęs, maršalo laipsnį gavęs, ištikimai komunistų saugumui tarnaudamas; karius politiškai tramdydamas politrukų politrukas Bulganinas. O jo vieton krašto apsaugos ministru pasidarė aziatiškai gudrus, karjeros karys maršalas Žukovas. Komunistuose, o ypač karių tarpe, jo vardas svarus. Jo sunaikinti net nedrįso kerštingasis Stalinas. Tada maršalas Žukovas buvo toliau nuo Kremliuj susimetusios komunistinės gūštos nustumtas. Jis tai buvo Odeson karinėms pareigoms pasiųstas, tai vėl Kijevan atkeltas. Rodos, ko Stalinas neįvykdė, ketino tą padaryti vėliau Berija. Jis jau buvo davęs įsakymą Žukovą suimti, bet... deja, Malenkovo sušauktame komunistų partijos centro komiteto posėdy pats Žukovas kartu su Konevu Beriją suėmė. Tuo pačiu Berijos likimas buvo išspręstas. Tai visa sako, kad maršalas Žukovas komunistų viršūnėse yra savas žmogus, išbandytas ir išmėgintas karys komunistas, tinkąs maskoliškojo imperializmo vykdymui.

Iš čia tenka laukti dar uolesne sparta varant pasiruošimą karui. Kartu netenka abejoti, kad rusifikacijos darbas tarp "inorodcu" bus paleistas visais garais. Komunistinės vyriausybės narių tarpe, kaip ir pačiame politbiure, jau "inorodcu" kaip ir nebeliko. Tylusis Mikojanas, kaukazietis, ir tas išvytas. Beje, beveik visoj spaudoj tylomis buvo apeitas vienas vertas dėmesio Chruščevo skelbimas. Jis pranešė, kad nuo šiol visos SSSR sąjunginės respublikos (tur būt, reikia suprasti ir autonominės) turės savo užsienių ir krašto apsaugos ministerijas. Sakytume, lyg sovietų pavergtų tautų sąjunginės respublikos nuo šiol pa*sidarys savarankesnės*. O kas gi tada užsieniuose būtų išlošta? SSSR tada reikalaus visai 16 savų sąjunginių respublikų atstovus Jungtinių tautų organizacijon, kokius jau turi Ukrainos, Bielorusijos sąjunginės sovietinės respublikos ir kokius turi Lenkija su Čekoslovakija. O tuo pačiu bus skelbiama, kad SSSR yra tikra tautų vaduotoja, nes visos sovietinės tvarkos tautos gyvena savu valstybiniu gyvenimu... O tikrovėj tos tautinės tariamos respublikos vilks dar sunkesnį maskoliškojo imperializmo jungą ir dar sparčiau jos bus rusinamos. Nuostabu, kad šis Chruščevo paskelbimas didžiosios spaudos buvo beveik tylomis apeitas. Mat, ne karo reikalas, o tik mažų tautų likimo klausimas.

2

Dabar kyla klausimas, kas iš SSSR satrapų daugiausia kalbės taikingai, piršis į draugystę ir kas iš jų karu grūmos?

Tenka spėti, kad Žukovas su Bulganinu leis tuos taika migdančius burbuliukus. Maršalas Žukovas turi kuo pasigirti, nes jis buvo draugiškuose santykiuose karui besibaigiant ir jam pasibaigus su JAV dabar gyvenimą vairuojančiu prezidentu Eisenhoweriu. Nors iš Žukovo pusės greičiausiai buvo išverstų kailių draugystė, nes komunisto su nekomunistu tik tokia draugystė yra įmanoma. Prezidentas Eisenhoweris taip pat iki šiol randa reikalingu karts nuo karto tą buvusią draugystę prisiminti. Tai komunistinės diplomatijos virtuvės vykęs patiekalas. Nors ir buvo keistoka, kad tikrasis ir šiaudinis kariai Žukovas ir Bulganinas jau spėjo prabilti taikingais žodžiais. Gi užsienių reikalų ministras Molotovas, kuriam, rodos, kaipo užsienių reikalų ministrui nederėjo karingai kalbėti, bet jis aukščiausio ir tautų sovietų bendrame posėdy savo pranešimu pasirodė žymiai karingesniu, negu anuodu kariai.

Tai galima laukti, kad kurį laiką Molotovas "kals", o anuodu kariai — "zalatys". Chruščevui teks kol kas trintis tarp tų dviejų karių, iki jis susivoks kurion pusėn svyra svoris. Tada išryškės, kas sekamas bus tas atpirkimo ožys. O kol kas, kol kas komunizmas galutinai išsigima į maskoliškąjį militarizmą rusų grobuoniškiems tikslams. Socialistinių siekimų čia tiek teliko kaip anoj kvepalams seniai vartotoj bonkutėj kvepėjimo. Kai liaudis bežadė, kai jos balso negirdėti, bepigu satrapams dūkioti.

3

Tikras juokdarių darbas suversti dėl žemės ūky esamų visokeriopų nesekmių kaltę bet kam, o šiuo atsitikimu, Malenkovui. Toji nesekmė prasidėjo su kolchozų įvedimu. Čia kaltė glūdi pačioje žemės valdymo įvestoj tvarkoj ir darbo organizacijoj. Vienintėlis ir tikrasis kaltininkas yra pati komunistų partija. O kadangi komunistų partija tvarkoma iš viršaus įsakymais, tai visų ūky nepasisekimų kaltininkai sėdi pačioj komunistų partijos viršūnėj. O šiuo atsitikimu didžiausias kaltininkas yra Nikita Chruščevas. Tai jis savo laiku Ukrainos derlingiausią žemę pavertė į pusiau dykumą. Tai dėl jo įvestos Ukrainoj tvarkos iš ten didesnė pusė ukrainiečių atsidūrė kalėjimuose, darbo stovyklose ir bendrai Sibire.

1953 rugsėjo 3 d. komunistų partijos centro komiteto posėdy Chruščevas pasisakė, kad SSSR žemės ūkis iki šiol nepasiekė net 1916 m. Rusijos žemės ūkio lygmens. Prisiminkim, kad 1916 m. dar buvo kariaujama, kad Rusijos dideli žemės plotai buvo užimti vokiečių. Taigi, Chruščevo žiniomis, 1916 m. Rusija turėjo: raguočių — 58.4 milijonus, tame skaičiuje melžiamų karvių — 28,8 milijonus; kiaulių —23 milijonus; arklių — 38.2 milijonus. Gi 1953 m. raguočių būta 56.6 milijonai, tame skaičiuje melžiamų karvių — 24.3 milijonai; kiaulių — 28.5 milijonai ir arklių — 15.3 milijonai.

1928 m. SSSR gyvulių turėjo kiek daugiau negu 1953 m. O 1928 m. rusams nepriklausė visos trys Pabaltijo valstybės, Besarabija ir Lenkijos valstybės dalis.

Tame pačiame posėdy Chruščevas nustatė gaires, kas reikia daryti, kad žemės ūkio gamyba suspartėtų. Tas, jo pranešimas vėliau buvo padėtas pagrindan SSSR vyriausybės ir komunistų partijos centro komiteto bendrame posėdy padarytam nutarimui — įsakui. Chruščevas teigė, kad jei norima gyventojus pakenčiamai aprūpinti pienu, yra būtina, kad 100 ha žemės plotui tektų karvių 10, kurių kiekviena per metus duotų 2400—2500 litrų pieno. Įsaku buvo pareikalautas iš kiekvienos karvės vidurkiu tik 1400 litrų pieno per metus. Matyti, nors ir sovietinė ir visuomeninė karvutė nepasitikėta, ir toji pieno norma jai buvo sumažinta. Toliau jis įrodinėjo, kiek reikia turėti mėsai įvairių gyvulių, kad visi gyventojai būtų sotūs, turėtų pakankamai odinės avalynės ir vilnų. (Žiūr. jo pranešimą ir įsaką, išspausdintą "Literaturnaja gazeta" 1953 m. rugsėjo 17 d. Nr. 111, "Izvestija" Nr. 226—229).

Čia tenka pastebėti, kad tos įsaku reikalaujamos normos buvo žymiai mažesnės, negu Nepriklausomoj Lietuvoj jau buvo atsiekta. Štai kad ir melžiamų karvių, vidurkių imant, 1939 m. 100 ha žemės plotui teko 19.52, vadinasi, veik du kartu tiek, kiek Cruščevo pasiūlymu buvo norėta SSSR atsiekti. (Žiūr. Lietuvos statistikos metraštis 1939 m. — 40 m.).

Tiek tas Chruščevo pranešimas, tiek vėliau padarytas įsakas buvo atskirai išleisti įvairiomis SSSR pavergtų tautų kalbomis. Tas pranešimas ir įsakas tada buvo vietose komunistų partijos, profesinių sąjungų, kolchozų ir įvairiuose kituose susirinkimuose svarstomi, aiškinami ir... dideliu džiaugsmu visur vienbalsiai priimti ir šventai pasižadėta viso šito iki 1954 m. pradžios atsiekti. Tų susirinkimų nutarimais buvo siunčiamos padėkos įsipareigojimų telegramos komunistų partijos centro komiteto pirmajam generaliniam sekretoriui Chruščevui, vyriausybės pirmininkui Malenkovui ir gal dar spaudai. Prisiminkim, kad tada Chruščevas pasisakė, kad jis pats imąs savo žinion visus žemės ūkio reikalus, taigi ir jam telegramos plaukte plaukė su pažadais kas įvykdyti numatyta, ne bet kaip, bet šventai įvykdyti, kas jo toj "istorinėje" kalboj buvo pasakyta ir pareikalauta. O komunistų partijos pirmieji generaliniai sekretoriai visuomet "istorines" kalbas sako, nes tik jie kuria savo krašto "istoriją". Tokiais SSSR "istorikais" pirmuoju buvo Leninas, antruoju—Stalinas, trečiuoju — net sušilti nespėjo Malenkovas, ketvirtuoju dabartinis — Nikita Chruščevas.

Keista, bet dėl visų žemės ūky nepasisekimų visą kaltę pasiėmė vargšas Malenkovas. Matyti, jau tie ginklai atšipo, kuriais pasiremdamas jis įkopė į aukščiausias komunistų pakopas, ir tas jau ginklas nebešauna, kuriuo buvo nudėtas Berija. Chruščevo būta apsukresnio, apdairesnio. Dabar tenka laukti kas bus sekamas atpirkimo ožys: pats Chruščevas, ar Žukovas? Panašiais atsitikimais nebūtinai laimi pats gudriausias, gali pralįsti ir tretysis, tai yra Bulganinas. Neabejotinai, visi trys jie yra vieno tvirto komunistinio sukirpimo maskoliškais storais siūlais atsiūto.

Kai liaudis tyli, "parlamente" atstovų rankos pakyla kaip viena, satrapai dar ilgokai gali siautėti; vieni kitiems gyvybę nuglemžti ar be žinios pranykti. Bet visiems jiems, dėl pirmumo besivaržantiems, dėl ne taip jau esminių reikalų besipešantiems, komunistų nustatyta vidaus tvarka yra geriausia ir parankiausia. Jei ne toji sovietinė tvarka, tai juk ir pačiose viršūnėse nebūtų tų žiaurių, neskanių grumtynių. —P. B.

(Tęsinys iš 4-to pusl.)

vo. Šiaurės Korėja seka paskui; Indokinijoje atsirado nauja Vietnamo valstybė, kuri įkandin seka Maskvą ir Peipingą. Balansas demokratijai nemalonus, keliąs susirūpinimą.

Ateities viltys ir nusivylimai

Po Pirmojo pasaulinio karo žmonijos viltys buvo sudėtos į išnykusią Tautų Sąjungą. Jos viltys nepasitvirtino. Po Antrojo karo, įsikurus Jungtinėms Tautoms, žmonija lengviau atsiduso, manydama, kad šį kartą pasaulyje bus įgyvendinta teisinga taika, atitaisytos tautoms, valstybėms karo metu padarytos skriaudos. Deja, jos konstitucija gražiai skamba, bet jos vykdymas ir padėtų parašų gerbimas visas žmonijos viltis baigia sunaikinti. Tiesa, Jungtinės Tautos turi gana jėgos komunizmą ne tik sustabdyti, bet atstumti atgal į senas jo sienas ir net be baimės sunaikinti. Deja, tam darbui trūksta vieningumo, pasiryžimo, vienodo nusistatymo. Blogį ir pasekmes mato beveik visi, bet nevienodai supranta; kiekvienas aiškina saviškai. Nereikėtų nė kraujo aukų, jeigu visi laisvieji kraštai aiškiai ir suprantamai pasakytų komunizmui: pakanka, gana, laikas sustoti ir trauktis atgal į seną padėtį arba nepaklausius — bus parodyta ne žodinė kova, konferenciniai ginčai, bet kitos priemonės. Sunku tikėtis iš laisvojo pasaulio šios prabangos. Todėl žmonija šiandien turi teisę statyti klausimą: kas komunizmą sustabdys? Gal įvyks stebuklas, — pats komunizmas sustos? Kur pasibaigs komunizmo siautėjimo riba: tam tikrose pasaulio dalyse ar viso pasaulio pavergimo akte? Paklausimai grubūs, siaubingi, bet arti tikrovės. Jie matomi ir trumparegių, kada komunizmas nesivaržo jokiomis priemonėmis, skina kelią visais jam galimais būdais į priekį, turėdamas vieną tikslą: sukomunistinti pasaulį ir primesti jam savo santvarką. Tuo tarpu jėgos, kurios galėtų pastoti jam kelią, blaškosi, nesusitaria, linksta į kompromisus, nusileidimus. Kada vieni šaukia ir nurodo pavojų, kiti dedasi negirdį arba sako, kad mus nepalies, o su kitais — ne mūsų reikalas. Taip dalykams esant ir be pranašavimo galime matyti tamsią ir žiaurią ateitį ir pirmųjų ir antrųjų.

Jaltoje prieš 10 metų prasidėjusi tautų ir žmonijos tragedija plečiasi, šakojasi, veržiasi vis pirmyn, bet nesitraukia nė vienoje vietoje atgal. Šią tautų tragediją judina ne kokie milžinai, bet maža grupelė Kremliaus komunistų. Tik tą fanatikų grupelę sunaikinus, galima sulaukti ramybės. Todėl pirmoje eilėje laisvasis pasaulis turi žiūrėti ne į vieno kito Kremliaus diktatoriaus pasikeitimą, bet į visą gaują, kuri pakeičia žmogų, bet ne komunizmą ir jo ideologiją. Nusileidimai didina tragediją; griežtumas ir pasipriešinimas — skaidrina ateitį.

Palaidotas Varnauskas

Vasario 9 d. Lietuvių Tautinėse Kapinėse buvo palaidotas Chicagoje Povilas Varnauskas. Jis mirė vas. 5 d. plaučių uždegimu Kankakee valstybinėje ligoninėje. Išgyvenęs Kankakee, Ill. 30 metų su viršum.

Buvo gimęs Lietuvoje Gindvilių k., Kupiškio par., Panevėžio apskrityje. Amerikoje išgyveno, rodos, apie 45 metus; daugelį metų buvo šios šalies pilietis.

Laidotuvėmis rūpinosi jo draugai Petras ir Paulina Balchunai. Tad jie dėkoja visiems dalyvavusiems laidotuvėse ir Rudinskų bei Švagždžių šeimoms už nupirktas plokšteles kurios liūdnai grojo kapinėse laidotuvių metu. Taip pat širdinga padėka laidotuvių dir. A. Petkui už rūpestingą ir malonų patarnavimą.

P. B.

Roselandas

Įvairios žinios

Kai kurie rozlendiečiai keliasi į Chicagos Marquette Parko apylinkę. Negrų gyventojų artėja prie Roselando.

Praeitą vasarą išvyko iš Roselando Steponas ir Elzbieta Dambrauskai ir apsigyveno Marquette Parke. Dr. Z. Danilevičius perkėlė savo kabinetą nuo vasario 15 d. į 6317 S. Western Ave.; Marquette Parke jis statosi puikią rezidenciją, po kelių savaičių visai išvyks iš Roselando. Rožių žemės gyventojai apgailestauja populeraus gydytojo.

Benediktas Koncevičius baigia statytis namą prie 69 ir Campbell gatvių ir netrukus ten kraustytis.

Dr. Danilevičiaus raštinę paima Dr. Monstavičienė, plaučių ir vidaus ligų specialistė. Malonu, kad ši gydytoja pasirinko savo praktikai gražiąją Rožių žemę. Jos raštinė yra: 10748 S. Michigan Ave., antrame aukšte. Geros sėkmės naujai profesionalei mūsų apylinkėje!

A. Narbutas

Iš Žagariškių Klubo

Žagariškių Klubo metinis susirinkimas buvo gausus. Praeitojo susirinkimo protokolas buvo vienbalsiai priimtas.

B. Žemgulienė pranešė apie metinį parengimą, kuris buvo sausio 15 d. ir pusėtinai nusisekė.

Praeitais metais klubo turtas sumažėjo $146; naujų narių į klubą įstojo 10, mirė 14. Dabar klube yra 239 nariai, o ižde $7,-862.87.

Nutarta vasarą surengti 2-3 gegužines. Į komisiją paskirtos: Adelė Sankus, Adelė Burba ir Zuzana Geistar. Taip pat nutarta pakelti narių duokles iki $2: šiuos metus dar nariai mokės $1.20, o 1956 m. jau $2.00. Bet už metinį parengimą nereikės mokėti.

Susirinkimui pasibaigus, po keletą skatikų susimetėm ir pasivaišinom.

J. B.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs
Dar ne pilnai apsišvietęs.

ANTANAS ZILONIS
Gyveno 1314 So. 49th Court, Cicero. Tel. TO 3-1885

Mirė 1955 m. vasario 18 d., 11:05 val. vakare, sulaukęs 73 metų amžiaus.

Gimęs Gyviškių k., Skriaudžių par., Marijampolės apskrity.

Amerikoje išgyveno 48 m.

Paliko nuliūdę dvi dukterys: Verna Paul, jos vyras Maurice, Mary Yaras, jos vyras Andrew; sūnus John Zilonis ir jo moteris Ruth; penki anūkai; dvi seserys: Mary Bellon, švogeris Petras ir jų trys dukterys; Elzbieta Ragutskas, švogeris Jonas ir jų duktė, gyv. Toronto, Canada; dvi pusseserės: Ona Serbenta ir jos šeima; Margaret Vaikauskas, jos vyras Juozas, Sheboygan, Wis.; du pusbroliai: Petras Valiukas ir šeima, Sheboygan, Wis.; Petras Žemaitis ir jo šeima, Maina, Canada; giminaičiai Jurgis Belickas ir jo šeima, Nansville, Wis., Klemensas Čižauskas ir jo žmona, Chicagoje ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano Petkaus koplyčioje, 1410 So. 50th Ave., Cicero.

Antrad., vas. 22 dieną 8:30 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Antano parapijos bažnyčią, o po gedulingų pamaldų bus laidojamas Šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Antano Zilonis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidotuvėse ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka: **Dukterys, Sūnus, Žentai, Marti, Anūkai ir kiti Giminės.**

Laidotuvių direktorius Antanas Petkus. Tel. TO 3-2109.

Garsinkitės "N-nose"

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
GĖLĖS VISOMS PROGOMS
2443 W. 63 ST.
Telef.: PR 8-0833 ir PR 8-0834

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 So. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo arba liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Antkapių papuošimai ir sezoninės kapams gėlės
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

STEPONAS C. LACKAWICZ
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Trys Koplyčios
2424 WEST 69th STREET — REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE — VIrginia 7-6672
10756 S. MICHIGAN AVE. — PUllman 5-1270

LIŪDESIO VALANDOJ ŠAUKITE
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
3 ATSKIROS VĖSINAMOS KOPLYČIOS
6845 S. Western Ave. RE 7-8600-8601
Gyvenantiem kitose miesto dalyse gausim koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-2345-6 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

NARIAI
Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ.
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE.

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

VASAITIS - BUTKUS
1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Phone: OLympic 2-1003

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VANCE
177 WOODSIDE RD., Riverside, Ill. Tel.: OL 2-5245

PETRAS BIELIŪNAS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

Pavergtųjų JA V-bės nenurašys

JAV-se labai reikšmingą ir didžiai atsakingą Lietuvos laisvinime darbą dirba ALT, kuri iš viso turi per 200 veikiančių įvairių taškų. ALT vyr. vadovybė pastaruoju laiku turėjo visą eilę pasitarimų su atsakingais JAV valdžios pareigūnais ir abiejų partijų vadais kongrese. Per juos patyrė, kad amerikiečiai į siūlomą su bolševikais koegzistencijos mintį žiūri labai atsargiai. Krašto vyriausybės ir jos politikų nusistatymas pavergtųjų tautų atžvilgiu yra nė kiek nepasikeitę. Kongreso ir buv. Kersteno komiteto nario A. Bentley teigimu, tas nusistatymas nepasikeis nei ateityje. Valstybės Departamentas ir nemano nurašyti pavergtųjų tautų arba sutikti su dabartine padėtimi.

Lietuviams šiapus ir anapus geležinės uždangos džiugu žinant, kad Amerikos kongreso rinkimus lamėjusios demokratų partijos vadas John W. McCormack yra nuoširdus Lietuvos draugas. Jis visais galimais būdais remia Lietuvos laisvės reikalą, tai pažadėjo ALT vadovybei ir dar kartą patvirtino visose kalbose Bostone ir Dorchesteryje aiškiai pasisakydamas už Lietuvos išlaisvinimą. Kai kurių samprotavimus apie taikingo sugyvenimo galimumus tarp vakariečių ir sovietų jis laiko nerealiais įsivaizdavimais ir kelia klausimą: "Ar taikingas sugyvenimas reikštų, kad Lietuvos, Lenkijos ir kitų komunistų valdomų kraštų viltys atgauti savo nepriklausomybę ir laisvę turi nueiti niekais ir tie kraštai amžnai liktų užšaldyti Sovietų Sąjungoje"? Atsakydamas į tai, Amerikos demokratų vadas pareiškė, kad kalbos apie taikingą sugyvenimą su Sovietais yra tikra apgaulė. Neįmanoma išlyginti nuomonių skirtumus su tokios blogos valios partneriu, kaip bolševikai. Vienintelis dalykas, ko sovietai bijo, tai jėgos, stipresnės už jų. McCormack pasisakė už tai, kad Amerika savo pajėgas dar labiau padidintų.

JAV kongreso narys Madden padarė atstovų rūmams pranešimą apie Komunistinei Agresijai Tirti Komiteto darbą ir juos supažindino su komiteto išvadomis bei rekomendacijomis. Komiteto personalas su buv. komiteto pirmininku Kerstenu yra laikinai įkūrė Georgetown universitete, kur baigiama raportai ir specialių leidinių apie askiras tautas išskirstymas. Nors ir neišrinktas į JAV kongresą, buvusis Komunistinei Agresijai Tirti Komiteto pirmininkas Kerstenas ir toliau nemano pasitraukti iš antibolševikinės kovos lauko. Jis planuoja įkurti institutą kovai su raudonąja agresija, kuris vadintųsi "Institutas Tautinėms Grupėms Studijuoti" ir veiktų prie Georgetowno universiteto, netoli Vašingtono. Institutui norima surinkti 3 mil. dolerių.

Komiteto pranešimų yra susidarę 8 tomai ir pustomis, kur padaryta tyrinėjimų santrauka ir išdėstytos komiteto rekomendacijos. Kai kurių knygų turinys susideda iš faktų, dokumentų, pareiškimų bei apžvalgų, liečiančių išimtinai 3 Pabaltijo kraštus. Nurodoma, kad tokio plataus Lietuvos klausimo išaiškinimo ir išgarsinimo dar niekados nėra buvę. Ir tai yra padaręs pats JAV kongresas. Masiškai paskleisti yra išleista 14 brošiūrų, skirtų įvairioms tautoms. Komitęto pranešimo apie Lietuvą išspausdinta 20.000 brošiūrų. Kersteno Komiteto darbas buvo vainikuotas JAV Kongreso nario Maddeno raportu. Pranešimas baigtas siūlymu, kad 84 Kongresas sudarytų specialų Komunistinei Agresijai Tirti Komitetą, kuris toliau tęstų Kersteno komiteto pradėtuosius darbus. Rekomendacijose, be kita ko, nurodoma, kad Sovietai išnaudoja laisvųjų tautų susiskaldymą bei neryžtingumą, stengdamiesi įgyvendinti agresiją be visuotino karo. Tam tikslui jie išnaudoja ir "taikaus sugyvenimo", arba koegzistencijos, ofenzyvą. Besitęsianti pavergtųjų tautų sovietinė okupacija sudaro pavojų ir pačių JAV saugumui. Laikas reikalauja drąsios, pozityvios Amerikos politinės ofenzyvos.

Lietuvių veiksniai rūpinasi, kad visa Lietuvą liečianti medžiaga būtų atspausdinta atskirose knygose, o senuose leidiniuose, prieš išleidžiant naujus, peržiūrėtos ir pertaisytos korektūros klaidos, atitaisyti netiksliai sužymėti vardai, svarbiausieji faktai ir kt. Nors nebuvo įvykdyta visa, kas buvo iš anksto pažadėta, tačiau apie Lietuvą medžiagos susidarytų mažiausia keturios didelės knygos. Jau paskelbtos medžiagos yra 540 puslapių, komiteto žinioje — 1245 pusl., ALT — 272, iš viso 2057. Dalis medžiagos yra per JAV užs. reik. min. Dulles Kersteno pasiųsta JAV ambasadoriui prie Jungt. Tautų C. Lodge, prašant duoti eigą. Taip pat rūpinamasi atitinkamą leidinių kiekį išgauti lietuvių dispozicijai. Bendromis pavergtųjų tautų ir Lietuvos laisvinimo veiksnių pastangomis Rytų Europos problemos iškeltos ne tik didžiojoje Amerikos spaudoje, bet ir Europos Taryboje.

(ELTA)

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto
New Yorko mieste buvo laikoma šūnų paroda. Toje parodoje pirmą vietą laimėjo buldogas, kuris priklauso Dr. J. A. Saylor iš Long Beach, California.

— Berankiai, bekojai lietuviai karo invalidai tremtyje laukia Tavo pagalbos. Aukok jiems!

S. Rimkaitis

NEJAUGI?

Lietuvių Studentų Šalpos Fondas paskelbė vajų. Eilė straipsnių kreipėsi į tautiečius, prašydamas paramos. Išsiuntinėjo apie 10,000 laiškų Amerikoje gyvenantiems lietuviams. Jų prašymas buvo labai menkas. Prašė aukos — kuklios aukos — tik vienos darbo valandos uždarbio. Atrodo, kad tą prašymą kiekvienas, tikrai kiekvienas lietuvis galėjo išpildyti. Įdomu ir kartu tragiška pastebėti, kad, deja, tik vienas procentas, taip **vienas procentas,** atsakė į studentijos prašymą. Garbė tiems tautiečiams, nes jie suprato reikalo svarbą. Jiems studentija giliai dėkinga. Į kitus, tačiau, reikia vėl su prašymu kreiptis.

Nejaugi mes pamiršome studentiją? Juk tai viena iš svarbiausių mūsų jėgų. Ant jos remsis Lietuvos atstatymas. Ar sunku dabar jaunimą tam paruošti padedant jam savo auka? O tas dalykas taip lengvai atliekamas — į voką įdėkime savo auką (kad ir kukliausią) ir pasiųskime ją žemiau paduotu adresu. Tik tiek tereikia padaryti.

Nejaugi mes tik kalbėti mokame. Minėjimų, susirinkimų metu, laikraščiuose mes kalbame gražiomis frazėmis — jos tačiau kaipo tokios negyvos. Reikia įrodyti, kad tuo tikime, ką sakome, reikia parodyti, kad **ir darbais** esame pasiryžę tautiško anspalvio darbams padėti. Tas **vienas procentas** lietuvių, tačiau, rodo, kad mūsų dauguma tik kalbomis tautiškumą ugdo arba į gyvybinius reikalus visiškai dėmesio nekreipia.

Nejaugi mums nerūpi mūsų jaunimo tautinis sąmoningumas. Gerai visi suprantame, kad stipendijos, paskolos įpareigoja jaunimą, kad jis tuo savotiškai pririšamas prie bendro kamieno. Reikia džiaugtis, kad mūsų jaunimas gerai mokosi, kad amerikiečių pasaulyje jis gerai užsirekomendavęs, bet svarbu jį išlaikyti savųjų tarpe. O sušelpimas dalinai tą funkciją atliks.

Nejaugi materialinis gyvenimas mus tiek paveikė, kad valandos uždarbio nebepajėgiame paskirti akademikui. Šis vajus reikšmingas tuo, kad jį praveda **bendras lietuvių studentų šalpos fondas.** Jį turėtų paremti visi: visų politinių pažiūrų asmenys, visų tikėjimų žmonės, žodžiu, visi lietuviai. Lietuviui kunigui, gydytojui, inžinieriui ir fabriko darbininkui neturėtų būti svetimas šis šaukimas. Tik visiems prisidėjus galėsime tikėtis, kad vajus pasiseks.

Nejaugi mūsų sąžinė atbuko tautiniams reikalams. Įrodykime, kad dar neužmigome gėrybių aplinkoje. Dar žinome, kad varge patėkusiam padėti yra kilnus žygis. O yra mūsuose jaunimo, kuris vertas paramos, kuris laukia paskolos, stipendijos.

Nejaugi mes leisime gerai besimokančiam jaunimui nutraukti mokslą dėl lėšų stokos. Štai, viename Chicagos universitete mokėsi lietuvaitė; ji buvo viena iš geriausiųjų (jei ne pati geriausia) mokinė tūkstančių tarpe. Šį rudenį universitetan ji jau nebesugrįžo. Neturi lėšų. Ar mes savo auka, vienos valandos uždarbiu tai mergaitei nenorime padėti. O tokių jaunuolių yra daugiau.

Nejaugi kasdienybė taip smarkiai mus apėmė, kad paremti, sušelpti nebeturime laiko. Nesinori tikėtis, kad mes taip sutingome.

Taigi — įrodykime, kad mes dar norime savo jaunimą paremti, jam padėti. Visi junkimės į tą darbą — be išimčių. Neatidėliokime to darbo iki rytojaus. Tuomet jau bus pervėlu. Pamiršime, kad į mus buvo kreiptasi. Nelaukime rytojaus. Dabar sėskime prie voko ir rašykime Lithuanian Studens Fund Accont No. 11737, c/o Chicago Sav. and Loan Ass., 6234 So. Western Ave., Chicago, Illinois.

Užrašę adresą, įdėkime savo auką, bent vienos darbo valandos uždarbį ir pasiųskime tą voką. **Dar nevėlu** padėti studentams. Parodykime jiems savo susipratimą. O gal mes iš tikro savo tautos ateitimi nebesidomime.

Nejaugi?

2-5 metų už važiavimą be stabdžių

Kriminalinis teismas nuteisė kalėti 2—5 metų auto vairuotoją, kuris, važiuodamas su neveikiančiais stabdžiais, suvažinėjo vaiką.

Hoover, 25 m., 1137 S. Mozart, kaip paliudijo budėjęs policininkas, rugsėjo 28 d. ties Western ir Augusta pralėkė pro raudonas šviesas, suvažinėjo 11 metų vaiką ir šešis kitus parmušė žemėn. Policininkas, jį pasivijęs, pagavo. Hoover dabar prašėsi, kad jį nuteistų lygtinai. Bet teisėjas nesutiko.

Inspekcija parodė, kad Hooverio automobilio stabdžiai neveikė.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
25 metų patyrimas
Tel.: YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę aki pagal sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro
Geras patarnavimas.

Dr. Ant. Rudokas, O. D.
tikrina akis, pritaiko akinius,
keičia stiklus ir rėmus.
Telefonas: YArds 7-7381
Priima: Vakarais nuo 6 ir 9 val.
Šeštad. nuo 10 ryto iki 4 po pietų.
Treč. ir sekmad. pagal susitarimą.
4455 S. CALIFORNIA AVE., Chicago.

DR. S. VAITUSH, Opt.
Palengvins akių įtempimą, kuris esti priežastimi galvos skaudėjimo svaigimo arba aptemimo, nervuotumo, skaudėjimo, akių karščio Atitaisau trumparegystę ir toliregystę. Prirengiu teisingai akinius visuose atsitikimuose egzaminavima daroma su elektra, parodančia mažiausias klaidas. Speciali atyda kreipiama į mokyklos vaikus.
VALANDOS:
Nuo 10:30 ryto iki 7:00 vakaro.
Šeštadieniais iki 4 val. vakaro.
Trečiadienį ir sekmadienį uždaryta
4712 S. ASHLAND AVE.
YArds 7-1373

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 2022 WEST 69th STREET, CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.00.
MIDLAND SAVINGS AND LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

Roosevelt Furniture
Pavasarinis birželio mėn. matrasų
$19.95 ir brangesnių.
IŠPARDAVIMAS
Galite įsigyti naujus matrasus ir springsus Slumberon, Englander, Pilo Rest ir kitų išdirbysčių. Atvykite į šią lietuvišką baldų krautuvę ir pasirinkite moderniškiausių baldų prieinamomis kainomis ir lengvomis sąlygomis.
ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 W. ROOSEVELT ROAD Tel.: SEeley 3-4711
Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. 10-4, antr. 10-1 ir 6-9, treč. 10-4, penkt. 10-1 ir 6-9, šešt. 10-12
Ofiso: PR 6-7800 — Namų TR 4-1765

Dr. Kęstutis Aglinskas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2300 WEST 51st STREET
Val.: Pirm. ir antr. 10—12, ketv. ir penkt. 6—8 p. p., treč. ir šešt. pagal susitarimą.
Telef.: ofiso PRospect 6-1795
Rezid.: TRiangle 4-1765

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
PRITAIKO AKINIUS
6322 SO. WESTERN AVENUE.
Valandos: Antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 7 ligi 9 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 10 ligi 12 ir nuo 1 ligi 3 valandos po pietų.
Kitu laiku tik susitarus.
Ofiso telef.: PRospect 8-3229
Rezid. telef.: WAlbrook 5-5076

Tel.: PRospect 8-1717
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val.: kas dieną po pietų 1-3; vak. 7-8 tiktai antradieniais ir penktadieniais.
Trečiad. ir sekmad. ofisas uždarytas.
Rez.: 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Tel.: YArds 7-3526 — YArds 7-7410
DR. G. J. BYLAITIS
Nervų, vidaus ir vaikų ligos
Val.: antr., penkt. 7 iki 8:30 P. M.
Šeštad. 12:30 iki 1:30.
Kitomis dienomis tik susitarus.
DR. J. G. VALAITIS
Val.: kasdien 6:30-8:30, šešt. 4-6.
4038 SO. ARCHER AVENUE

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadienį nuo 1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad. ir Šeštadienį tiktai susitarus.

Ofiso telef.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 ARCHER AVENUE
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų.
Trečiadieniais pagal sutarti.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare, šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

Rezid. telef.: INterocean 8-8732
Ofiso telef.: INterocean 8-7654
DR. K. GUDAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Chirurgija ir moterų ligos
10756 SO. MICHIGAN AVE.
Penktadieniais nuo 6 iki 8 vakaro..
Šeštadieniais nuo 9 iki 12 prieš piet ir nuo 1 iki 5 po pietų.

Rezid. tel.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 WEST 35th STREET
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val. kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso telefonas: PRospect 6-3838
Rezid. telefonas: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą, Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. MARQUETTE ROAD

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1407 SO. 49th COURT, CICERO
Kasdien 10-12 val. ryto ir 5-8 val. vak.
Šeštad. 10-2 ir trečiad. tik nuo 10-12.
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero

Tel.: ofiso GR 6-4322. Rez.: HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIŠ)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tiktai susitarus: nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9 vakaro, išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BUILDING
6400 SO. KEDZIE AVE.

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5 ir 6-8, treč. ir šešt. tik 3-5.
Tel.: PRospect 6-8548
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street
Kasdien 1-3 ir 6-8:30, šešt. 11-1 ir 2-4, šeštadienį 11—1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1-3 val. ir 6-8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12-2 val. ir 3-5 val. vak.
Butas: 1526 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukite KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 SO. ARCHER AVENUE
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons.
Vakarais: pirmad., antrad., ketvirtad. 6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. po pietų.

Telefonai: Ofiso GRovehill 6-5399
Rezidencijos: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
OFISO VAL.: 2-4 ir 6-8 val. po pietų kasdien. Šeštadienį 2-4 val.
Trečiadieniais ir sekmad. uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

Buto telefonas: EUclid 6-2806
Ofiso telef.: OLympic 6-0558
DR. L. PETRAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
1405 So. 49th Court, Cicero 50, Ill.
Kasdien 10-12 prieš piet, 2-4 po piet, 6-9 vakaro; šeštadienį 9-1.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 SO. ASHLAND AVENUE
Ofiso valandos: nuo 2—4 ir 6—8; Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso telefonas: YArds 7-4787
Namų telefonas: PRospect 6-1930
Jei neatsilieps virsutiniai telefonai, šaukite MIdway 3-0001

Tel. ofiso: CLiffside 4-2896
Rez.: LAfayette 3-1172
DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1724 WEST 47th STREET
(kampas 47th ir Hermitage)
Priėmimo val.: 2-4 ir 6-9 val. po pietų, šešt. 2-6 v. p.p., išskyrus sekmadienius.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: GR 6-8876
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 S. ASHLAND AVE. (kamb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. VYT. TAURAS-TUPČIAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. Moterų ligos.
Ofisas ir rezidencija: 2410 W. 51st St.
(antras namas nuo Western Ave.)
Ofiso ir rezid. telef.: PRospect 8-1223
Ofiso val.: Pirm. 8—10 v. v. Antr., Treč. ir Penkt. 6—9 v. v. ir Ketv. ir Šeštadienį 2—4 val. po pietų.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
CHIRURGINES LIGOS
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 po pietų ir 7-9 vak. Šeštad. 2-4 po pietų. Treč. ir sekm. uždaryta.

Tel.: ofiso ir rez. PRospect 6-9400
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
6248 SO. KEDZIE AVENUE
Val.: kasdien nuo 1—3 popiet ir nuo 6—8 val. vakaro; šeštad. 1—4 popiet; trečiadienį ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581; rez.: VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

DR. BRUNO J. ZUBRICK'AS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak., trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas: HEmlock 4-7899
Namų tel.: HIlltop 5-2557

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Bandažai. Speciali pagalba Kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois
Tel.: PRospect 6-5084

SOPHIE BARCUS
★
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.
Ir kas pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.
Sekmadienį 8:30 — 9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.
Tel.: HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

1% BONAS EXTRA UŽ SANTAUPAS

Pradedant naujus 1955-tus metus, CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION įsteigia **NAUJĄ BONŲ SKYRIŲ.** Šiame skyriuje, be mūsų nuolatinio aukšto dividendo, taupytojas dar gaus iki 1% extra bonusą. Ypatingai šis skyrius taikomas ir skiriamas vaikams bei jaunuoliams. Bet suaugusieji taip pat yra kviečiami juo pasinaudoti.

Kviečiame tėvus atidaryti bonų sąskaitą savo vaikams pačioje jų jaunystėje. Paaugusius atsiveskite į mūsų raštinę. Supažindinkite juos su taupymo svarba. Tegu jie patys, Jūsų priežiūroje, tvarko savo taupymo reikalus. Tai bus geriausia ateities dovana, kokią galite duoti savo vaikui. Jei norite platesnių informacijų, tai pašaukite arba patys atsilankykite į mūsų raštinę. CHICAGO SAVINGS yra pirmoji taupymo bendrovė visoje pietinėje miesto dalyje, kuri yra atidariusi tokį svarbų taupymo skyrių.

Padėkite taupomus pinigus į šią progresyvę, tvirtą — su viršum 14½ milijonų dolerių — taupymo bendrovę, kurioje visi indėliai yra apdrausti iki $10,000.00... Kur norimi pinigai taupytojams yra išmokami pagal pareikalavimą ir kur be pertraukos duodamas aukštas dividendas.

Indėliai padėti iki 15-tos šio mėnesio dienos gaus dividendą už pilną mėnesį.

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 valandos po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 val. po pietų.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
6234 SO. WESTERN AVENUE JOHN PAKEL, Prezidentas Telef.: GRovehill 6-7575

ALDERMANAS JOHN EGAN reikalingas 13-tajam Wardui

Jeigu 13-to Wardo gyventojai nori, kad jų distrikto reikalai butų apginti, jie visi turėtų balsuoti už ALDERMANĄ JOHN EGAN ir taip pat už bonų išleidimą. Būtų nepatartina balsuoti taip, kaip 1946 m. birželio 2 d., kai 400 balsų persvara buvo nubalsuota prieš 58 milijonų dolerių paskolos išleidimą.

Southwest kolonijos ūkis ir pramonė smarkiai auga. Vien aviacijos atskaita parodo, kad praeitais metais 8 milijonai keleivių buvo parvežti ir išvežti iš šios apylinkės aerodromo. Vien tiktai patarnautojams ir įrengimams buvo išmokėta virš 300 milijonų dolerių.

ALDERMANAS JOHN EGAN labai gerai supranta ir žino savo Wardo reikalus. Jis moka atsakomingai juos kontroliuoti. Jo administracijoje jokių skandalų ir kyšių nėra. Toks žmogus yra užsitarnavęs pagyrimo ir pagarbos iš savo Wardo gyventojų.

Vasario 22 dieną pirminiuose rinkimuose balsuokite kiekvienas už ALDERMANĄ JOHN EGAN.

Jeigu nenorite paskelbti savo partijos, galite balsuoti vien tik už aldermaną be pareiškimo, ar esi demokratas, ar republikonas.

Lietuvių Komitetas
John Egan'ui Išrinkti.
(Sk.)

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, įvairių rūšių alyva, baterijos ir automobiliams dalys.
1934 W. 59th Street Tel.: GRovehill 6-9136
M. ČESAS, patyręs automobilių specialistas

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS
IR AUTOMOBILIŲ TAISYMAS
5759 SOUTH WESTERN AVE. Tel.: REpublic 7-9533
TOWING SERVICE 24 VALANDOS PAROJE
Tel.: dieną nuo 6 val. iki 8 val. vakaro REpublic 7-9533
Naktį nuo 8 val. vakaro iki 6 val. ryto WAlbrook 5-3220
Shell Benzinas. Atliekami generaliniai remontai motorams, stabdžiams, transmisijoms, keičiamos dalys; be to visi lyginimo ir dažymo darbai. Vakarinėj pamainoj dirba motorų specialistas DAN BOSCO.
Įmonės savininkai: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA, V. PAALKSNIS

Lietuvių Taupymo ir Skolinimo Bendrovių Lygos Narys
kuriose kiekvieno santaupos yra apdraustos iki $10,000.00, o namų paskolos duodamos lengvomis sąlygomis.

CHICAGO SAVINGS & LOAN ASSN.
6234 SOUTH WESTERN AVE. CHICAGO 36, ILLINOIS

CRANE SAVINGS & LOAN ASSN.
2555 WEST 47th STREET CHICAGO 32, ILLINOIS

DISTRICT SAVINGS & LOAN ASSN.
3430 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

ST. ANTHONY SAVINGS & LOAN ASSN.
1447 SOUTH 49th COURT CICERO 50, ILLINOIS

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSN.
1800 SOUTH HALSTED STREET CHICAGO 8, ILLINOIS

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA
SAFETY OF YOUR SAVINGS
CRANE Savings & LOAN ASS'N
INSURED UP TO $10,000
3% SAVINGS
2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAF. 3-1083
B.R.PIETKIEWICZ PRES.

50
PLANINGAS TAUPYMAS VISADA NEŠA GERUS DIVIDENDUS
1905 50 1955
MUTUAL Federal Savings AND LOAN ASSOCIATION
INSURED
JOHN J. KAZANAUSKAS, President
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill. Phone VI 7-7747
Įstaigos valandos: Kasdien nuo 9 ryto iki 5 val. po pietų, Ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Trečiad. visai neatidaroma.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Dykinėtojai pasiaukojo

Madison gatvės valkatyne nemaža dykinėja įvairių "iš gyvenimo išmestų" žmonių, kurie neretai girtavimu savo pilkąją kasdienybę skaidrina.

Tačiau jiems kartais ir pasiaukojimas nesvetimas. Kai Išganymo Armijos centro, 654 Madison, kpt. Crocker kreipėsi į eilę asmenų, ar jie negalėtų paaukoti kraujo vienam gulinčiam ligoninėje neregiui, jų apie 30 sutiko. Jie buvo nuvežti į Michael Reese ligoninę, kur jie davė po kvortą kraujo 52 m. tremtiniui Gustave Stuertze, 904 Carmen, atvykusiam iš Vokietijos.

Į Išganymo armiją kreipėsi artistė Sally Zippert, kuri buvo įprašyta Stuertze žmonos Hildos, tarnaujančios vieno restorano padavėja ir turinčios rūpintis 12 metų sūnumi.

Taip jie atsimoka už auklėjimą

Mokyklos vedėjas, kurio naujai pastatytą mokyklą vandalai išniekino ir suteršė, pareiškė nusiminęs: "Jūs taip sunkiai dirbate juos šviesdami, ir štai kaip jie jums atsilygina".

Nauja pradinė mokykla ties Taft ir St. Charles Rd., kurios pastatymas kainojo $122,000, naktį vandalų buvo aplankyta, išpiaustytos sienos, baldai, sienos sulaistytos rašalu. Mokyklos vedėjas sako, jog būsią padaryta nuostolių apie $1,000. Vandalai iš mokyklos nieko nepaėmę, matyti, turėjo "džiaugsmo" mokyklą suteršdami ir subiaurodami. Rytą atėję mokiniai turėjo būti pasiųsti namo, kol mokykla bus vėl apšvarinta.

Mokyklos vedėjo nuomone, mokyklą subiaurioję 12—16 metų vaikai.

Prekyba su pasaulio gengsteriais

Harold E. Stassen, užsienines pagalbos (Foreign Operations Administration) direktorius, kalbėjo Chicagoje Amerikos maisto didmenų prekybos suvažiavime, kur palietė Amerikos pagalbą kitiems kraštams bei prekybą.

Jis pažymėjo, jog 1954 metais Amerikos prekyba su Rusija buvusi 10% didesnė negu 1953 metais. Esą, prekiauta "taikos prekėmis".

Stassen sako, jog tvirta prezidento Eisenhowerio laikysena Formozos klausimu, nepaisant pavojų, atnešianti taiką. Stassen taip pat pabrėžė didelę reikšmę, kuri tenka Amerikos pagalbai pasauliui. Dėl tos pagalbos Vakarų Europa vėl atsistojusi ant kojų, taip pat galėjusi po karo ir Korėja sustiprėti. Laisvojo pasaulio žmonės dabar maitinąsi geriau negu kada nors anksčiau istorijoje; čia svarbų vaidmenį suvaidina ir ši Amerikos pagalbos programa.

Sovietams rūpi labiausiai Vokietija

Didžiosios Britanijos ambasadorius JA Valstybėms Sir Roger Makins savo kalboje Executive klube Chicagoje įrodinėje, jog didžiausias Sovietų Sąjungos rūpestis dabar esąs neleisti Vokietijai apsiginkluoti. Šituo esančios aiškintinos ir sovietų pastangos daugiau dabar remti militariškai raudonąją Kiniją, kuri karingai grasina Amerikai bei Vakarams Ramiajame vandenyne.

Ambasadorius pabrėžė, jog šiuo metu esą svarbu išlaikyti JAV ir Didžiosios Britanijos draugystę. Anglai ir amerikiečiai 95% klausimų sutarią pasaulinėje politikoje. Tiktai britai esą kitos nuomonės dėl Quemoy ir Matsu salų, kurias anglai laiką priklausančiomis komunistinei Kinijai, o Formozos priklausomybę britai laiką neaiškia.

Skaitykite "N-nas"

ČIKAGIEČIAI, SUKRUSKIM, IŠRINKIM
RICHARD J. DALEY
MIESTO MĖRU
Vasario 22 dieną balsuokim už demokratus
ED. OLSON

Įvairios žinios

— Abe Feinglass, kairiasparnės Fur and Leather Workers unijos pirmininkas, gyvenąs Skokie, Ill., paskirtas naujos jungtinės unijos šios srities vedėju. Jis 1938 m. yra buvęs instruktorius Chicago Workers School, vedamos komunistų. Sakoma, kad prieš 9 metus jis esąs iš komunistų partijos išstojęs.

— Kriminalinio teismo prisiekusieji nusprendė pritaikyti mirties bausmę 20 m. amžiaus Charles Townsend, 243 E. 35th, kuris prisipažino 1953 metais nužudęs 4 žmones, sutriuškindamas jų galvas plyta. Jis yra narkotikų vergas.

— St. Bernard ligoninėje sėkmingai buvo išimta kulka iš 26 m. moteriškės šlaunies, kuri kartu su 14 m. pagalbininke sausio 28 d. buvo užpulta pietinės miesto dalies krautuvėje dviejų banditų ir pašauta. Kadangi ji užpuolimo metu buvo nėščia, jos kūdikis praeitą savaitę žuvo.

— Mrs. Janka Ziegler, iš Mt. Preospect, jau šeši metai, kaip stengiasi parsitraukti iš Vengrijos 10 metų dukterečią Agnes Tarjani, bet nepavyksta. 1949 m. sen. Douglas buvo pasiūlęs atitinkamą įstatymą, kuris abiejuose parlamento rūmuose buvo priimtas. 1952 m. tačiau Mrs. Ziegler gavo iš komunistinės Vengrijos neigiamą atsakymą. Ji dabar vėl sakosi turinti vilčių, nes sen. Douglas prašęs šiame reikale padėti valstybės sekretorių Dulles.

Chicago Savings bendrovė

Vasario 9 d. vakare įvyko Chicagos Taupimo ir Skolinimo Bendrovės (Chicago Savings & Loan Association) metinis susirinkimas bendrovės patalpose, 6234 S. Western Ave.

Prezidentas John Pakel atidarė susirinkimą, o komitetas patikrino, kad daug daugiau negu trečdaliui taupytojų buvo atstovaujama; auditorius J. P. Varkala pranešė, kad viskas yra kaip reikiant ir bendrovės finansinis stovis labai geras.

Prezientas ir bendrovės vedėjas John Pakel pateikė pranešimą, kuris skambėjo labai gerai. Mums buvo malonu girdėti, kad Chicago Savings bendrovė užima antrą vietą lietuvių taupymo bendrovių tarpe. Vicepirmininkai John Gregg ir John Pakel Jr. padarė pranešimus, taip pat pateikė raportus kasininkas Valonis, raštininkė Bernice Stephon ir direktoriai Puslis, Beacham, o W. B. Sebastian pateikė savo pastebėjimus dėl bendrovės augimo praeitais metais.

Direktorių terminas buvo pasibaigęs John Gregg, John Pakel Jr. ir W. B. Sebastianui. Visi vienbalsiai perrinkti dar trejiems metams, o į mirusio direktoriaus Nanartonio vietą vienerių metų terminui išrinktas teisėjas A. F. Wells, kuris yra labai populerius ne vien lietuvių ir legionierių tarpe, bet aplamai visoj Chicagos ir apylinkės veikloj.

Man tenka gana dažnai pastebėti, kiek daug pagalbos suteikė John Pakel sūnus ir dukrelė Elaine. Suprantama, kad ponia Pakel tvarko puošnių namų reikalus Palos Heights, Ill., o dukrelė Arlene sako, kad mokslui nėra galo, ir tęsia mokslą toliau.

W. B. Sebastian

— Mažieji lietuviukai tremtyje nori mokytis. Padėk jiems savo auka!

Ruošiasi vestuvėms

Narciza Conrad

Žinomų mūsų fotografų Petro ir Marės Conradų duktė p. Narciza susižiedavo su Alber J. Bradford.

Jaunasis yra baigęs Baylor universitetą (Waco, Texas), o jaunoji Illinojaus universitetą; dabar ji mokytojauja Long Beach, Calif.

Jųdviejų vestuvės bus gegužės mėnesį Long Beach. Tėvai Conradai kovo mėnesį rengiasi vykti į Californiją šiam svarbiam įvykiui pasiruošti.

Chicagos Aukštesniosios Lituanistinės Mokyklos šimtadienis

Kai lietuviškas jaunimas taip imliai savinasi svetimo krašto įtakas ir joms pasiduoda, yra nepaprastai džiugu, kai randasi žmonių, kurie bando jaunimą atgrėžti į praeitį ir iš ten, lyg iš brangių kraitinių skrynių, išimti Lietuvoj buvusias tradicijas, jas jaunimui paaiškinti ir, įkvėpti joms meilės.

Be abejo, jei kalbu apie Chicagos Aukštesniąją Lituanistinę Mokyklą, pirmiausia turiu pagalvoti apie mokyklos inspektorę A. Rūgytę, kuri yra mokyklos kūnas ir dvasia. Ar teko kam matyti labiau pasiaukojusį asmenį savo mokiniams? Ji viskuo sielojasi ir viską tvarko. Ji rūpinasi, kad esantieji mokykloje mokiniai darytų pažangą savo elgesy ir moksle: ji džiūgauja, kad mokinių skaičius nuolat auga ir tarp mokytojų ir mokinių ima laipsniškai austis tie tarpusavio draugiški saitai, kurie taip natūralūs būdavo Lietuvoje.

Istorijos mokytoja O. Krikščiūnienė, sekdama salėje bešokančias poras, su šypsniu savo amžinai jaunam veide pareiškė: "Rodos, tų mokomų dienų taip nedaug, o jauti, kad tie brangūs lietuvių vaikai įauga į tave lyg savi — su savo biografijomis, su savo vargais ir džiūgesiais, ir imi kartu džiaugtis su jais ar liūdėti".

Be abejo, iškilus kokiems nedarnumams, inspektorė A. Rūgytė pergyvena nepaprastai jautriai ir nenurimsta, kol randa teigiamą išeitį.

Jos tad mintis buvo suruošti ir šį šimtadienį, atgaivinti lietuviškųjų gimnazijų tradiciją.

Šioji tradicinė mokinių šventė įvyko Vasario 16 Dienos, didžiojo minėjimo, išvakarėse Marquette Parko parapijos salėje. Šventę savarankiškai suruošė mokinių komitetas, išrinktas iš VII kl., kurį sudarė: klasės seniūnas A. Šlapkauskas, V. Pavilčiūtė, D. Žičkūtė, D. Beinoraitė, Demereckas ir M. Motiekaitis. Septintosios klasės mergaitės paruošė puikias vaišes su mišrainėmis ir žagarėliais. Vaišėms vadovavo A. Šlapkauskas; taręs įžanginį atidarymo žodį, pakvietė kapelioną kun. Pečkį sukalbėti maldą. Po to ėjo inspektorės A. Rūgytės kalba. Savo patriotinėje kalboje nušvietė tradicijos reikšmę mūsų laikams ir svarbą išlikti lietuviais, kad, keliams atsidarius, būtų lengva grįžti tėvynėn dirbti ir kitiems nešti šviesą ir žinias, kurios čia bus įsigytos. Pabrėžė Vasario 16 Dienos reikšmę ir jaunimo pareigas lietuvybės išlaikymui. Vėliau sekė VII ir VIII klasių auklėtojų, O. Krikščiūnienės ir A. Šimaitienės kalbos. Sveikino VIII klasės seniūnas E. Šimaitis ir perdavė simbolinį VIII kl. pirmenybės raktą VII klasei. Šis perdavimas buvo palydėtas gausiais plojimais.

Beužkandžiaudamas jaunimas dainavo daug gražių patriotinių lietuviškų dainų, kuriose maišėsi gyvenimo ir tremties subrandinti mokytojų balsai. Vaišės buvo baigtos malda. Po to sekė pasilinksminimas, kuriame dalyvavo ir žemesniųjų klasių mokiniai.

Šią jaukią šventę pagerbė savo atsilankymu mokinių bičiulis kanauninkas kun. Paškauskas, kuriam mokiniai labai dėkingi už davimą nemokamai salės. Jis buvo maloniai nustebintas skaidria lietuviška dvasia ir gražiu, bei tvarkingu mokinių elgesiu, kuriuo tegalima didžiuotis.

Vakaro ruošimui daug padėjo tėvų komiteto kasininkas Beinoras ir p. Žičkienė.

Be inspektorės A. Rūgytės, kapeliono kun. Pečkio ir auklėtojų A. Šimaitienės ir O. Krikščiūnienės, šventėn atsilankė ir mok. D. Velička.

Danutė Augienė

Dėl parengimo Oak Forest prieglaudoj

Oak Forest prieglaudoj Brighton Parko Lietuvių Moterų Klubas surengė pobūvį vasario 6 d., apie kurį parašė kažkoks Pobūvio Dalyvis "Naujienose" vasario 9 d.

Pobūvio Dalyvis tarp kitko sako savo rašiny: "Reikia pasidžiaugti A. Burbienės gražiomis pastangomis; ji pirmoji suruošė tokį turtingą ir gražų pobūvį prieglaudos seneliams ir labai jiems daug džiaugsmo suteikė".

Čia klystama, nes ponia Sophie Barcus buvo pirmoji, kuri ruošdavo labai turtingas senelių prieglaudoje programas. Jos vedamose programose dalyvaudavo kai kurie žymūs muzikai, artistinės pajėgos, dainininkai, dainininkės, šokėjų grupės, Suvalkiečių Draugijos choras. Taipgi ir kitos grupės, kaip Amerikos Raudonojo Kryžiaus Lietuvių Moterų Vienetas su savo reikšmingomis uniformomis. Be to, dar senelius vaišindavo skaniais valgiais ir įteikdavo jiems gausias pinigines dovanėles.

Pasak Pobūvio Dalyvio, vasario 6 d. "programą atliko klubo moterys ir Šurum-burum sesutės, sudainavusios keletą liaudies dainų. Visoms pritarė Pavio orkestras". Man rodos, reikėjo geresnių programos atlikėjų.

Oak Forest Mėgėjas

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

NAKTINIŲ VALYTOJŲ
Galinčių plauti (mop)
40 valandų savaitė
Krautuvės nuolaidos
privilegijos ir daug priedų.
Kreipkitės:
Employment Office
9-tas aukštas
THE FAIR
State and Adams Sts.

REIKALINGAS barzdaskutys-barberis nuo pietų arba visai dienai, suprantąs savo darbą. 4309½ W. 63rd St. PO 7-0967

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

MOTERS, gyventi vietoj, valymo, skalbimo, prosyjimo darbui. Suaugusieji. Palos Park 1352, po 6 val. vakaro.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

KAS perkant arba parduodant namus norite sąžiningo ir lietuviško nuoširdaus patarnavimo kreipkitės į:
VENTA REAL ESTATE
4409 So. Fairfield Ave.
Tel.: LAfayette 3-3881
PILDOME INCOME TAXUS
Trečiadieniais uždaryta.

Prieš pirkdami ar parduodami namus, atlankykite mus
KUTRA - NORKUS REALTY
2405 WEST 51st STREET
PRospect 6-7238 — RE 7-7321 (vak).
PRospect 8-3579 (vak.)

MŪRINIS 2 butų su didele krautuve namas, 59th St. prie Campbell. Galima tuojau užimti. $27,000.
Kampinė maisto produktų krautuvė su geru butu pačiam Brighton Parko centre. Nepaprastai geros sąlygos. Tiktai $2,500.
3 butų namas Brighton Pk. Naujas šildymas karštu vand. alyva. $16,500.
Mūrinis 4 butų po 5 didelius kambarius namas rinktinėj Marquette Pk. vietoje. 4 garažai. Geros pajamos. Kaina $43,000.
Mūrinis 2 aukštų namas Marquette Pk. Yra dar trečias butas rūsyj, už kurį gauna $60 mėn. Kaina $26,000.
Mūro namas su taverna ir 3 butai po 4 kamb. ir 1 butas 5 kamb. Bridgeporte. Visur yra vonios. Tik $17,500.
P. LEONAS
REAL ESTATE
2444 W. 63rd St. Antras aukštas
PRospect 8-0097

DIDELIS namų, biznių, apartmentų, sklypų pasirinkimas. Sudarome morgičius, paskolas, nuosavybių dokumentus. Nemokamai teikiame informacijas ir patarimus. Teirautis pas:
Z. UMBRAŽŪNAS
F. H. Halvorsen Co.
3145 W. 63rd St. HEmlock 4-4300
POrtsmouth 7-2009

5608 SO. HALSTED STREET
Pardavimui 3 augštų mūrinis namas. 1-me augšte krautuvė, 2-me augšte 5 didelių kamb. butas, 3-me augšte du apstatyti butai (3 ir 2½ kamb.) Garu apšild. Pilnas rūsys. Didelis 2-jų automobilių mūrinis garažas. Geros pajamos. Dėl informacijų kreiptis pas savininką, Alex Tamalunas, TOwnhall 3-9571

9% JŪSŲ INVESTUOTAM KAPITALUI
4 butų mūrinis namas, 3 po 5 ir 1-6 butai. Krosnim apšildomi. Mėnesinės pajamos $300. Netoli 78th St., į vakarus nuo Halsted. Tik $32,000.
8 butų mūrinis namas, visi po 4 kambarius. Gariniai stokeriai, Kewanee boileriai, krosnys, šaldytuvai. Pajamų $7,400 per metus. Prašo $55,000. Netoli 78th St., į vakarus nuo Halsted Street.
MILAN & MILAN, 7410 Cottage Grove
Tel.: STewart 3-1423

CONTRACTORS - BUILDERS
Namų Statytojai ir Taisytojai

NAMŲ REMONTAS
(REMODELING)
Atlieku cemento, karpenterio, mūro ir kitus darbus. Iki $2,500 nereikia nieko įmokėti, o už didesnius darbus susitarsime.
Dirbu Chicagoje ir priemiesčiuose.
PETRAS POCIUS
6828 So. Maplewood Ave.
REpublic 7-1223

KONTRAKTORIUS
STANDARD BUILDERS, INC.
726 W. 18th Street Chicago 16, Ill.
A. GINTNERIS, pirmininkas
V. PETRAUSKAS, statybos vedėjas.
CH 3-1535
Lietuvių Statybos Bendrovė stato namus pardavimui, pagal užsakymus ir atlieka remonto darbus.

RENTING IN GENERAL
Nuomos

IŠNUOMOJAMAS didelis kambarys su baldais ir virtuvės privilegijomis Roselande. Vienam $7.50 savaitei, dviem —$10.00. INterocean 8-8738.

IŠNUOMOJAMAS butas 4 kambarių. 5022 So. Wolcott, HEmlock 4-1609.

PERSONAL
Asmenų ieško

32 metų kavalierius vedybų tikslu nori susipažinti su mergina ar našle. Turiu santaupų ir nuosavybę. Į rimtus laiškus atsakysiu, prašant bus išlaikyta viskas paslaptyje. Rašyti, Naujienos, Box 4624, 1739 So. Halsted St.

MISCELLANEOUS
Įvairūs Dalykai

LIETUVIŠKA APDRAUDŲ AGENTŪRA
Gyvybės, ligoninės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos—asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Laisvas pasirinkimas kompanijos ir apdraudos rūšies. Nemokamas patarnavimas ir informacija. Valstybės patvirtintos kainos. Smulkesniai informacijai gauti skambinkite, rašykite, užeikite:
JONAS KIRVAITIS
INTERSTATE INSURANCE AGENCY
5900 S. Ashland Ave., Chicago 36, Ill.
Tel.: WAlbrook 5-5671

AGENTŲ IR BROKERIŲ DĖMESIUI!
Prieš drausdami kitur, pasiteiraukite pas mane. Pirmaeilės kompanijos —aukščiausi komisai. Savi pas savus!